

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE

MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA V DOMU OB SAVINJI CELJE

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Sandra Gaber, 1. D

Leja Grudnik, 1. D

Lea Sladnjak, 1. D

Mentor:

Peter ČEPIN TOVORNIK, dipl. zn., dipl. san. inž.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2012

MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA V DOMU OB SAVINJI CELJE

Šifra: L13S19

Letnik: prvi

Področje: računalništvo

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2012

RAZISKOVALNA NALOGA VSEBUJE :

- 74 strani
- 10 slik
- 26 tabel
- 24 grafov

Vse slike, ki so v raziskovalni nalogi, so last raziskovalk in mentorja.

ZAHVALA

Raziskovalna naloga ne bi nastala brez nasvetov in pomoči ljudi, ki so nam pomagali priti do podatkov, s katerimi smo raziskavo lahko izpeljali.

Najprej bi se zahvalile našemu mentorju gospodu profesorju Petru Čepinu Tovorniku, ki je pripomogel k ustvarjanju in izdelovanju raziskovalne naloge.

Hvala tudi gospe razredničarki profesor Mariji Mojci Vrenko za strokovni pregled naloge, gospe profesor Maji Antonič za slovnični pregled, gospe profesor Franji Dobrajc za pregled in prevod povzetka raziskovalne naloge, koordinatrici gospe profesor Smilji Pevec, gospe profesor Nini Lobe Selič in gospodu Mateju Korenu za tehnično izvedbo raziskovalne naloge.

Zahvalile bi se tudi vsem udeležencem intervjujev, gospodu Igorju Topoletu, ravnatelju II. Osnovne šole Celje, Tomažu Končanu, učitelj računalništva na II. Osnovni šoli Celje, gospe Bojani Mazil Šolinc, direktorici Doma ob Savinji Celje in gospe Mateji Škrinjar, socialni delavki Doma ob Savinji Celje, dvema stanovalcema Doma ob Savinji Celje ter gospodu Alexu Wirthu in Kemalju Ejubu, ki sta začela vodil računalniški krožek.

Hvala tudi vsem vodstvom domov po Sloveniji, ki so rešili anketni vprašalnik, obiskovalcem računalniškega krožka v Domu ob Savinji Celje za izpolnjevanje anketnega vprašalnika in ostalim sodelujočim, ki ste nam pomagali pridobiti informacije za izvedbo raziskovalne naloge.

Nazadnje bi se še zahvalile vodstvu šole in še posebej ravnateljici gospe Katji Pogelšek Žilavec, ki nam je omogočila izvedbo raziskovalne naloge.

Najlepša vam hvala!

KAZALO

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA	3
KAZALO	4
KAZALO VSEBINE	4
KAZALO GRAFOV	5
KAZALO TABEL	6
KAZALO SLIK	7
POVZETEK	8
SUMMARY	9
1 UVOD	10
1.1 NAMEN IN CILJ	11
1.2 HIPOTEZE.....	11
1.3 METODE DE LA	12
2 TEORETIČNI DEL	13
2.1 POMEN MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA	13
2.2 DEFINICIJE MEDGENERACIJSKIH PROGRAMOV	13
2.3 UČINKI MEDGENERACIJSKIH PROGRAMOV	14
2.3.1 POZITIVNI UČINKI	14
2.4 DOMOVI ZA STAREJŠE IN MEDGENERACIJSKO UČENJE.....	15
2.5 PROSTOVOLJSTVO V DOMOVIH ZA STAREJŠE	16
2.6 PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA V DOMU OB SAVINJI CELJE	17
2.6.1 RAČUNALNIŠKA DEJAVNOST V ŠOLSLEM LETU 2008/09	19
2.7 ŠTUDIJA PRIMERA	21
3 EMPIRIČNI DEL	23
3.1 VZOREC	23
3.2 ČAS RAZISKAVE	23
3.3 OBDELAVA PODATKOV	23
3.4 REZULTATI RAZISKAVE	23
3.4.1 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UDELEŽENCE RAČUNALNIŠKEGA KROŽKA	24
3.4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIREKTORJA DOMA	37
3.5 INTERVJUJI	51
3.5.1 INTERVJU Z BIVŠO UDELEŽENKO RAČUNALNIŠKEGA KROŽKA	51
3.5.2 INTERVJU Z GOSPODOM IVANOM VIDMARJEM.....	52
3.5.3 INTERVJU Z GOSPODOM TOMAŽEM KONČANOM	54
3.5.4 INTERVJU Z GOSPODOM IGORJEM TOPOLETOM	55
3.5.5 INTERVJU Z GOSPO MATEJO ŠKRINJAR	57
3.5.5 INTERVJU Z GOSPO BOJANO MAZIL ŠOLINC.....	59

3.5.6 INTERVJU Z GOSPODOMA ALEXOM WIRTHOM IN KEMALOM EJUBOM ..	61
3.6 PRIMERJAVA REZULTATOV	63
4 ZAKLJUČNI DEL	66
4.1 UGOTOVITVE.....	66
4.2 ZAKLJUČEK	67
5 PRILOGE	68
6 LITERATURA	74

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Zakaj ste se odločili za to dejavnost?.....	25
Graf 2: Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?	26
Graf 3: Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?	27
Graf 4: Kdo vam je povedal za to dejavnost?	28
Graf 5: Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?	29
Graf 6: Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti? ...	30
Graf 7: Menite, da dobro sodelujete z dijaki oziroma tistimi, ki vas poučujejo? ...	31
Graf 8: Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?	32
Graf 9: Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?	33
Graf 10: Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?	34
Graf 11: Bi želeli imeti računalnik v sobi?	35
Graf 12: Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?	36
Graf 13: Imate v vašem domu upokojujencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?	39
Graf 14: Kdo izvaja to računalniško dejavnost?	40
Graf 15: Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?	41
Graf 16: Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu?	42
Graf 17: Kdaj poteka ta dejavnost?	43
Graf 18: Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?	44
Graf 19: Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?	45
Graf 20: Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo dejavnosti?	46
Graf 21: Imajo »učiteljki«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja? ..	47
Graf 22: Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?	48
Graf 23: Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?	49
Graf 24: Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?	50

KAZALO TABEL

Tabela 1: Zakaj ste se odločili za to dejavnost?	25
Tabela 2: Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?.....	26
Tabela 3: Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?	27
Tabela 4: Kdo vam je povedal za to dejavnost?	28
Tabela 5: Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?	29
Tabela 6: Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti? 30	
Tabela 7: Menite, da dobro sodelujete z dijaki oziroma tistimi, ki vas poučujejo? 31	
Tabela 8: Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?	32
Tabela 9: Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?	33
Tabela 10: Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?	34
Tabela 11: Bi želeli imeti računalnik v sobi?	35
Tabela 12: Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?	36
Tabela 13: V raziskavi sodelujoči domovi po Sloveniji po prvem pošiljanju anketnega vprašalnika	37
Tabela 14: V raziskavi sodelujoči domovi po Sloveniji po drugem pošiljanju anketnega vprašalnika	38
Tabela 15: Imate v vašem domu upokojencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?	39
Tabela 16: Kdo izvaja to računalniško dejavnost?	40
Tabela 17: Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?.....	41
Tabela 18: Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu? .	42
Tabela 19: Kdaj poteka ta dejavnost?	43
Tabela 20: Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?	44
Tabela 21: Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?.....	45
Tabela 22: Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo dejavnosti?	46
Tabela 23: Imajo »učitelji«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja?	47
Tabela 24: Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?	48
Tabela 25: Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?.....	49
Tabela 26: Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?	50

KAZALO SLIK

Slika 1: Pisna naloga o poznavanju računalništva ob zaključku krožka	18
Slika 2: Podelitev priznanj ob zaključku računalniškega krožka generaciji 2008/09	19
Slika 3: Priznanje g. Ivanu Vidmarju ob zaključku računalniškega krožka	20
Slika 4: Intervjuvanje med računalniškim krožkom	21
Slika 5: Intervjuvanje med računalniškim krožkom	22
Slika 6: Intervjuvanje g. Ivana Vidmarja	53
Slika 7: Po končanem intervjuju na II. osnovni šoli Celje	56
Slika 8: Intervjuvanje ge. Mateje Škrinjar	58
Slika 9: Intervjuvanje ge. Bojane Mazil Šolinc	60
Slika 10: Intervjuvanje g. Alexa Wirtha in g. Kemala Ejuba	62

POVZETEK

Namen naloge je bil ugotoviti, zakaj so se stanovalci odločili za računalniško dejavnost, kako je računalništvo prisotno v ostalih domovih po Sloveniji in kdo ga izvaja.

Cilj naloge pa je predstaviti dijakom in širši okolici pomen medgeneracijskega sodelovanja po domovih starejših občanov na področju računalniške dejavnosti.

V teoretičnem delu je v nalogi opisano sodelovanje med različnimi generacijami, izpostavljeni so tudi pozitivni učinki takšnega sodelovanja.

V empiričnem delu pa so tabelarično in grafično predstavljeni rezultati anket, ki so jih izpolnjevali stanovalci Doma ob Savinji Celje (13 anket) in direktorji domov po Sloveniji (20 anket) ter intervjuji, ki so bili posneti z ljudmi, ki so neposredno ali posredno vključeni v to dejavnost.

Rezultati so pokazali, da so se stanovalci v 46 % udeležili krožka zaradi veselja, 54 % udeležencev ni imelo predhodno nobenega znanja s področja računalništva, 77 % jih ocenjuje, da so zelo dobro sodelovali s predavatelji in 61 % jih želi še nadgradnjo obstoječega znanja. To dejavnost ima 65 % domov po Sloveniji in so jo vpeljali na pobudo direktorja v 30 % zaradi želje kontaktirati z zunanjim svetom v 40 %. To dejavnost po domovih v 15 % izvajajo njihovi zaposleni.

Ključne besede: medgeneracijsko sodelovanje, stanovalec, računalništvo, dom

SUMMARY

The purpose of the study was to determine why the residents chose the computer activity, how the computer is present in other nursing homes in Slovenia and by whom.

The aim of the thesis is to introduce students and others the importance of intergenerational cooperation in nursing homes in the area of computer activities.

In the theoretical part of the thesis is described the cooperation between different generations, exposed are the positive effects of such participation.

In the empirical work the results of the surveys are presented in tabular and graphical form, which were filled by residents at Home Savinja Celje (13 surveys) and directors of homes in Slovenia (20 surveys) and interviews, which were recorded by people who are directly or indirectly involved in this activity.

The results showed that the residents in the 46 % attended a club because of happiness, 54 % of participants had no prior knowledge of computer science, 77 % are estimated to have very good cooperation with lecturers and 61 % of them want to improve their knowledge. This activity is held in 65 % of nursing homes in Slovenia and was introduced by the initiative of the director in 30 % because of desire to contact with the outside world in the 40 %. This activity is performed 15 % in nursing homes by their employees.

Keywords: intergenerational cooperation, a resident, computer science, a nursing home

1 UVOD

*Ko umre star človek, izgine knjižnica.
(afriški pregovor)*

Starost je marsikje sinonim za historično izkustvo, resnico in modrost. Stari ljudje so deležni velikega spoštovanja, saj zaradi bogatih življenjskih izkušenj veljajo za »žive knjižnice«.

Mladi vidijo stare ljudi kot »fosile«, ki ne vidijo znamenj časa. Stari ljudje očitajo mladim, da so brez ciljev in vrednot. Če mladi ne razumejo starih in se stari bojijo mladih, se med generacijami lahko razraščajo konflikti.

Pomen medgeneracijskih odnosov je postal več kot očiteno. Prav medgeneracijsko sožitje danes velja za nujen pogoj, da se bodo sodobne družbe lahko uspešno spoprijele s številnimi posledicami demografskih sprememb.

Medgeneracijsko učenje in povezovanje lahko pomagata generacijam, da prerastejo ravnodušnost, nezaupanje in zavračanje dejavnega sodelovanja. Medgeneracijski programi in aktivnosti ponujajo obljubo, da bodo spodbujali takšne stike in povezave, ki so se nekoč spontano vzpostavljali ob vsakdanjem skupnem življenju in delu v tradicionalnih družinah.

Stari ljudje lahko preko medgeneracijskih dejavnosti vzpostavijo odnose z mladimi in še naprej prispevajo k družbi s prenašanjem svojih izkušenj, hkrati pa se obvarujejo nevarnosti, da bi postali »imigranti v času«. Mlajše generacije pa se lahko učijo o stari generaciji in od nje dobijo vpogled v lastno starost ter udomačijo misel na lastno staranje in minljivost.

V domovih za starejše obstaja še posebno velika potreba po načrtnem medgeneracijskem povezovanju in učenju. Mnogo starih ljudi v teh ustanovah nima družine ali pa ima z njo le redke stike. Zaposleni zaradi delovnih obveznosti hitijo mimo stanovalcev, mladih pa je v tem svetu malo. Ob tem pa je dom pravzaprav prostor, kjer je na enem mestu nakopičenih mnogo raznovrstnih in dragocenih življenjskih izkušenj, ki največkrat ostajajo neizkoriščene.

Med raznovrstnimi programi medgeneracijskega sodelovanja v domovih poteka tudi računalniška dejavnost (v nadaljevanju tudi računalniški krožek), kjer se lahko stanovalci naučijo osnov računalništva in so lahko tako preko spleta tudi povezani z zunanjim okoljem.

1.1 NAMEN IN CILJ

Prvi namen naše raziskovalne naloge je bil ugotoviti:

- zakaj so se stanovalci odločili za računalniško dejavnost,
- ali so imeli pred tem kaj znanja s tega področja in kje so ga pridobili,
- od koga so izvedeli za to dejavnost,
- kdaj je ta dejavnost potekala in kdaj se njim zdi najboljši čas izpeljave te dejavnosti,
- kakšno je njihovo sodelovanje z učenci/dijaki,
- ali bi še želeli nadgradnjo obstoječega znanja s tega področja ter
- ali imajo možnost dostopa do računalnika in če bi ga hoteli imeti v svoji sobi.

Drugi namen pa je bil ugotoviti, v katerih domovih po Sloveniji že imajo uvedeno računalniško dejavnost in če jo bodo tam, kjer še le-ta ne poteka, sedaj uvedli.

Cilj raziskovalne naloge pa je predstaviti dijakom in širši okolici pomen medgeneracijskega sodelovanja po domovih starejših občanov na področju računalniške dejavnosti.

1.2 HIPOTEZE

Preden smo sestavile anketna vprašalnika, smo si postavile 4 hipoteze, in sicer:

1. hipoteza: Več kot polovica stanovalcev Doma ob Savinji Celje se je odločila za računalniško dejavnost zaradi sodelovanja z zunanjim svetom.
2. hipoteza: Več kot četrtnina anketiranih stanovalcev bi si želela nadgradnjo obstoječega znanja.
3. hipoteza: Več kot polovica sodelujočih domov ima že uvedeno računalniško dejavnost.
4. hipoteza: V več kot četrtini domov, ki sedaj nimajo te dejavnosti, bodo razmislili o takšnem medgeneracijskem sodelovanju.

1.3 METODE DELA

Za raziskovalno nalogo smo uporabile:

- metodo anketnega vprašalnika,
- intervjuje ter
- študijo primera.

Naše delo je potekalo po naslednjem vrstnem redu:

- najprej smo se z mentorjem dogovorile o izbrani temi,
- zastavile smo si namen in cilje raziskovalne naloge,
- določile smo ciljno skupino ljudi,
- postavile smo hipoteze,
- na osnovi namena in zastavljenih ciljev smo sestavile anketna vprašalnika,
- pridobljene podatke smo analizirale, interpretirale in jih podale v tabelah in grafih,
- na podlagi pridobljenih podatkov smo zastavljene hipoteze potrdile oz. ovrgle,
- vmes pa smo proučile še literaturo za podlago izvedbe teoretičnega dela raziskovalne naloge.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 POMEN MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA

Dandanes dejansko že potekajo številne dejavnosti, ki bi jih lahko poimenovali kot medgeneracijske. Tako so na primer mnogi trenerji, vodje tabornikov in prostovoljci, ki delajo z otroki, pripadniki tretje generacije. Tudi veliko skupnih projektov spontano povezuje mlajše in starejše ljudi. Toda neko dejavnost lahko opredelimo kot medgeneracijsko šele takrat, ko le-ta eksplicitno povezuje ljudi različnih generacij.

Medgeneracijske dejavnosti si torej zavestno prizadevajo združevati ljudi različnih starosti – otroke, mladino, odrasle in starejše odrasle – v vzajemno koristne dejavnosti, ki pomagajo k rasti razumevanja in spoštovanja med generacijami. Gre za načrtovane dejavnosti, ki spodbujajo stike, izmenjavo virov in sodelovanje med generacijami.

Končni cilj povezovanja generacij pa nikakor ni le oblikovanje dobrih enkratnih medgeneracijskih dejavnosti. Tovrstne dejavnosti so pravzaprav najbolj osnovna oblika medgeneracijskih iniciativ. Slednje Kaplan (v Böstrom 2002, str. 512) opredeljuje kot dejavnosti, dogodke in trajajoče programe, ki spodbujajo sodelovanje, interakcije in izmenjave med starejšimi (60 let in več) in mlajšimi (21 let in manj) ljudmi.

2.2 DEFINICIJE MEDGENERACIJSKIH PROGRAMOV

Danes obstaja več različnih definicij medgeneracijskih programov. Ena splošno sprejetih definicij medgeneracijske programe opredeljuje kot »socialno kolesje, ki ustvarja smiselno in trajajočo izmenjavo virov in učenja med starejšimi in mlajšimi generacijami« (Kaplan 2002, str. 306).

Sanchez in Diaz (2009, str. 7) menita, da ta opredelitev zajema vse tri elemente, ki po njunem mnenju običajno veljajo kot pogoj, da lahko govorimo o medgeneracijskem programu, in to so:

- organiziranost,
- trajanje in
- cilji.

Medgeneracijski programi se nanašajo na podvige, ki so časovno organizirani in imajo namen doseči določen specifičen cilj. Medgeneracijski programi na splošno vključujejo različne dejavnosti (nekatero so medgeneracijske, druge pa

ne). Ena sama dejavnost (ali celo več dejavnosti) pa ni dovolj, da bi lahko govorili o obstoju medgeneracijskega programa.

Pridevnik »medgeneracijski« sugerira, da programi vključujejo ljudi različnih generacij; termin generacija se nanaša bodisi na starost (otroci, mladina, odrasli, starejši) bodisi na položaj v družini (vnuki, otroci, starši, stari starši).

Vsi medgeneracijski programi si prizadevajo za doseg nekaterih pozitivnih ciljev, ki bodo prinesli koristi vsem udeležencem, pa tudi drugim ljudem v njihovi okolici (osebju, družini, skupnosti). Osnovno sredstvo za doseg teh ciljev pa predstavljajo odnosi med udeleženci – ena od tipičnih strategij teh programov je spodbujati take vrste vezi, ki vključujejo trajajoče izmenjave virov med posamezniki.

Namen medgeneracijskih programov je vzpostaviti recipročne odnose in spodbujati vzajemno pomoč med udeleženci. Šele v tem primeru lahko govorimo o izmenjavi in s tem tudi o medgeneracijskem programu.

2.3 UČINKI MEDGENERACIJSKIH PROGRAMOV

Sodelovanje v medgeneracijskih programih ima pozitiven vpliv tudi na pripadnike tretje generacije. Vendar pa nekateri avtorji poudarjajo, da se raziskave na določenih področjih veliko bolj ukvarjajo s proučevanjem učinkov, ki jih imajo medgeneracijski programi za mlade ljudi, starejši pa pri tem ostajajo nekako v ozadju (npr. Meshel in McGlynn 2004; Underwood in Dorfman 2006).

2.3.1 POZITIVNI UČINKI

Vseeno pa so do danes že znani številni pozitivni učinki, ki jih udeležba v medgeneracijskih programih prinaša starejšim. Med njimi so:

1. Zdravje in nivo aktivnosti: Študije kažejo, da aktivnost starejšim pomaga pri vzdrževanju njihovega dobrega zdravstvenega stanja. Starejši prostovoljci živijo dlje ter so boljšega fizičnega in mentalnega zdravja kot tisti starejši, ki niso dejavni na področju prostovoljstva. Ena od raziskav (Generations United 2002) je pokazala, da so starejši, ki so redno sodelovali kot prostovoljci v medgeneracijskem programu, tedensko porabili 20 % več kalorij, doživeli so manj padcev, pri hoji pa so v manjši meri potrebovali podporo palice kot primerljiva skupina starejših, ki se ni udeleževala medgeneracijskega programa. Prav tako so se starejši prostovoljci boljše odrezali na testu spominskih zmožnosti.

Sodelovanje v medgeneracijskih programih torej lahko pomaga vzdrževati dobro zdravstveno stanje ter zmanjšuje negativne učinke fizičnih in psihičnih bolezni, prav tako pa izboljša občutek blagostanja udeležencev. To je pogosto stranski učinek tovrstnih programov.

V sodobnem času se je izkazalo, da je tako fizično kot mentalno zdravje starih ljudi pomembno povezano s socialno vključenostjo starih ljudi in njihovim aktivnim angažiranjem v skupnosti (Kaplan 2002).

2. Socializacija: Starejši ljudje lahko s sodelovanjem v medgeneracijskih programih ohranijo vlogo produktivnih in družbeno koristnih oseb. Starejši imajo tako več stikov z mladimi in povečajo svoje socialne mreže, pa tudi sami se počutijo bolj vključene v družbo.

Medgeneracijski programi torej povečujejo število interakcij starostnika z drugimi ljudmi, lahko pa pomagajo tudi pri preprečevanju izolacije starih ljudi.

3. Emocionalna podpora: Medgeneracijski programi omogočajo starejšim sodelovanje v aktivnostih, ki imajo določen namen in smisel. To zmanjšuje osamljenost, dolgočasnost in depresivnost pri starejših, zvišuje pa njihov občutek lastne vrednosti, blagostanja, izpolnitve in občutek zadovoljstva z življenjem.

4. Stališča do mladih ljudi: Sodelovanje v medgeneracijskih dejavnostih lahko zaradi neposrednega medgeneracijskega stika vpliva tudi na spremembo stališč, ki jih stari ljudje imajo o mladih. Proller (v Meshel in McGlynn 2004, str. 464) je ugotovil, da so s porastom števila obiskov otrok v instituciji za stare ljudi pomembno upadla negativna stališča do mladih pri starejših udeležencih medgeneracijskega programa.

5. Izboljšane življenjske okoliščine: Vsi programi pa nimajo le psiholoških koristi za starejše ljudi. V mnogo primerih medgeneracijski programi izboljšajo bivanjske razmere starejših ljudi (npr. ko mladi, ki sodelujejo v medgeneracijskih programih, pomagajo starejšim pri hišnih popravilih ali čiščenju stanovanja) (Kaplan 2002, str. 323).

2.4 DOMOVI ZA STAREJŠE IN MEDGENERACIJSKO UČENJE

Po merilih OZN je domsko varstvo namenjeno kakim 5 % starostne populacije nad 65 let (Pečjak 2007, str. 172). Čeprav pri nas institucionalna skrb za stare ljudi prevladuje, je tudi v slovenskih domovih za starejše le nekaj manj kot 5 % starih ljudi, vsi ostali pa so doma (Mali 2009, str. 249). V domovih za starejše torej živi

relativno majhen delež starejših ljudi. To pa nikakor ni razlog, da ne bi razmišljali o tem, kako kakovostno preživljajo svojo starost ljudje v teh institucijah.

Domovi za starejše so se do današnjih časov bistveno spremenili. Danes so to sodobne in lepe stavbe. Večinoma so bili na novo zgrajeni ali temeljito obnovljeni v zadnjih dveh desetletjih. Naši domovi so zelo veliki, saj je v povprečju v enem domu nastanjenih čez 200 varovancev (Ramovš 2003, str. 313).

2.5 PROSTOVOLJSTVO V DOMOVIH ZA STAREJŠE

Prostovoljstvo (v nadaljevanju tudi prostovoljno delo oz. prostovoljsko delo) se v naših domovih za starejše vse bolj širi, zlasti prostovoljstvo srednješolcev, ki to dejavnost lahko izberejo za izbirno šolsko vsebino (Ramovš 2003, str. 416). Prostovoljno socialno delo v srednjih šolah tako predstavlja pomemben in vse bolj prisoten del vzgojno-izobraževalnega dela. Poteka v okviru prostovoljnih izbirnih vsebin. Nekateri domovi za starejše so prostovoljstvo srednješolcev ne samo naklonjeno sprejeli, ampak ga začeli sistematično razvijati.

Osnovni pogoj za uspešno organiziranje in vodenje prostovoljnega dela je želja in interes vključenih ustanov. Naklonjenost vodstva ustanov in njihova posredna vloga pri izvajanju projekta prostovoljstva je zelo pomembna. Vodstvo ustanove s svojim razumevanjem in vzpodbujanjem ustvarja pogoje in klimo za razvoj te dejavnosti. Ostali zaposleni s svojim sprejemanjem in pozitivnim odnosom do prostovoljnega dela dajejo veliko podporo prostovoljcem (Ivanjšič 1998, str. 38).

Danes lahko ločimo tri vrste prostovoljnega dela (Ramovš 2007, str. 15), v domovih za starejše pa se odvijata predvsem prvi dve vrsti prostovoljstva:

1. posamično prostovoljstvo, ko prostovoljec dela v neposrednem odnosu z enim človekom ali posredno dela za enega človeka;
2. skupinsko prostovoljstvo, ko prostovoljec neposredno vodi skupino ljudi ali sodeluje v skupini;
3. skupnostno prostovoljstvo, pri katerem dela prostovoljec neposredno z večjo skupnostjo ali družbeno organizacijo oziroma posredno dela za skupnost ali organizacijo.

Prostovoljstvo je v današnjih družbenih razmerah najuspešnejši način za razvijanje človeške solidarnosti. Solidarnost je temeljna sposobnost za vsako medčloveško sožitje (Ramovš 2007, str. 8). Prav zato je izrednega pomena, da mlad človek pridobi pozitivno izkušnjo s prostovoljstvom v domu. S tega vidika igra pomembno vlogo tudi usposabljanje prostovoljcev, ki mora biti temeljito in zelo kakovostno, pa naj gre za individualno ali skupinsko prostovoljsko delo.

Vsebinski poudarki so trije (Ramovš 2007, str. 44-45):

1. pridobiti potrebno količino znanja in informacij s področja določenega prostovoljskega dela (npr. o starosti in sožitju med generacijami);
2. izoblikovati smiselna in jasna osebna stališča do vsega, kar je povezano s tem prostovoljskim delom;
3. največja pozornost pa je posvečena vadbi veščin za kakovostno osebno komuniciranje ter za izvajanje dejavnosti, ki so za to prostovoljsko delo primerne.

Čez vse leto mora biti prostovoljec deležen potrebne pomoči, podpore in usmerjanja s strani mentorjev prostovoljnega dela. V vsaki ustanovi za stare ljudi bi se zato morala polno posvečati prostovoljcem za to specializirana socialna delavka (Ramovš 2003, str. 416). To pa ne bi pomenilo prednosti le z vidika prostovoljcev, ki bi v tem primeru lahko bili deležni večje podpore institucije, pač pa tudi z vidika stanovalcev.

2.6 PROSTVOLJSTVO NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA V DOMU OB SAVINJI CELJE

V Domu ob Savinji Celje poteka veliko različnih oblik prostovoljstva oz. sodelovanja med starejšo in mlajšo generacijo. Ena od takšnih oblik medgeneracijskega sodelovanja poteka tudi na področju računalniške dejavnosti. Ta dejavnost v domu poteka že 8 leto. Dom sodeluje z II. Osnovno šolo Celje, od koder prihajajo učenci prostovoljci. Pobudo za takšno obliko sodelovanja je dal učenec II. osnovne šole Celje pred 8 leti in od takrat ta dejavnost poteka permanentno vsakmo leto. Odvija se v petek popoldne med 14. in 15. uro v večnamenskem prostoru doma.

Učenci se sami odločijo, da želijo učiti in pomagati starejšim ljudem na področju računalništva. Tam se tudi zblížajo, pogovarjajo in starejšim ljudem krajšajo popoldneve. Starejše ljudi učijo osnove računalništva. Najprej se naučijo prižgati računalnik in uporabljati miško ter odpiranje programov. Nato se stvari nadgradijo in preidejo na uporabo tipkovnice, da lahko pišejo v dokumente svojo preteklost, pišejo o svojih najlepših trenutkih v življenju ali pa izražajo svoja mnenja. Ko to dosežejo, se učijo brskati po spletu.

Seveda pa to delo ni tako enostavno. Za vsakega posameznika si morajo vzeti čas in predvsem potrpljenje. Iz pogovora z njimi je bilo razvidno, da so s to dejavnostjo zadovoljni tako starejši ljudje, kot pa tudi učenci, ki sodelujejo in izvajajo to prostovoljno obliko dela. Na koncu te dejavnosti so predavatelji tudi pripravili pisno nalogo o poznavanju računalništva (slika 1).

Republika Slovenija
Dom ob Savinji Celje
Jurčičeva 6
3000 Celje

UČNI LIST RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKA

Ime in priimek: IVAN VIDMAR
Datum: 24.8.2012
Število možnih točk: 10
Število doseženih točk: 33,5 = 67%

Kriteriji ocenjevanja:
0% - 49% = nezadovoljno
50% - 64% = zadostno
65% - 75% = dobro
76% - 89% = prav dobro
90% - 100% = odlično

Profesor: [Signature]

1. Nalraj vsaj 5 računalniških komponent in dve opili. (7)
OS, RAM, CPU, MAT. KARTICA, TISKALNIK, MIŠK, KLAVIATURA, MONITOR 5

2. Nalraj vsaj 5 informacijskih sistemov in dva opili. (7)
RAČUNALNIŠKO SISTEM, OPERA. SISTEM, ZVEZD. SISTEM, SVOBODNA PRAVILA, TISKALNIK 5

3. Kaj je digitalizacija? (1) PREVARNOST, KAKOVOST 0

V Sloveniji je DZRS sprejel zakon o digitalizaciji televizijskega signala, ki pravi, da je obvezno oddajati digitalni televizijski signal od (1):
a) 1.1.2009 dalje
b) 1.1.2010 dalje
c) 1.1.2011 dalje 1
d) 1.1.2012 dalje
e) 1.1.2013 dalje

Obkroži shemo analognega signala (1):
a) -----
b) -----
c) |||||
d) |||||
e) ----- 0

Ko bodo TV hiše oddajale v digitalnem signalu bo en oddajnik lahko oddajal (1):
a) 9 signalov
b) 1 signal
c) 8 signalov 1
d) 35 signalov
e) 100 signalov

Kaj vse lahko delamo v programu Microsoft Word. Vsaj 2 izfirmaciji. (2)
DRŽI, NE DRŽI 2

6. Nalraj vsaj 4 matrije in opili delovanje enega. (3)
MS EXCEL, MS POWER POINT, MS WORD, MS ACCESS 4

7. Obkroži operacijske sisteme (4):
a) Microsoft Co. e) Linux
b) Windows XP f) DOS
c) Microsoft Word g) Windows Vista
d) Excel h) Tando 4

8. Nalraj vsaj 4 programe (4):
WORD, EXCEL, POWER POINT, ACCESS 2

9. Ocenii etičnost relativnega Microsoftovega monopola na računalniškem tržišču. (2)
NE ETIČEN 1

10. Opili razlog. (2)
NE ETIČEN 1

11. Opili delovanje nastajajočih sistemov. (2)
MS EXCEL, MS POWER POINT, MS ACCESS 1,5
EPS

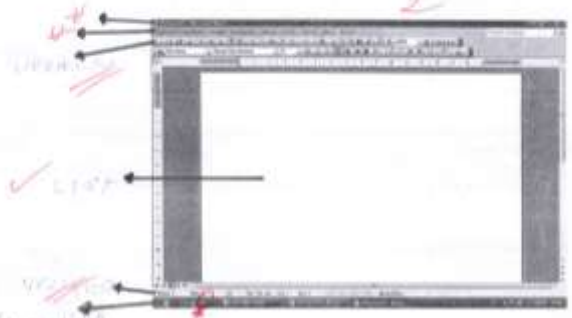
4. Latjo oblike piratstva so po mednarodnem prava prekršek. (1)
DRŽI / NE DRŽI 0

Avtorske pravice so imetniku priamne še 80 let po avtorjevi smrti. (1)
DRŽI / NE DRŽI 1

Če nekdo vde v baze Banke Slovenije se to šteje za obliko lajlega piratstva. (1) DRŽI / NE DRŽI 1

Če si s svetovnega spleta spetegnemo čola glabo za osebno uporbo je to oblika lajlega piratstva. (1) DRŽI / NE DRŽI 1

5. Primenj vrzice v programu Microsoft Word. (6)
4 2

Na sliki različno označi ikone, s katero odpremo Internet Explorer. (1)
1

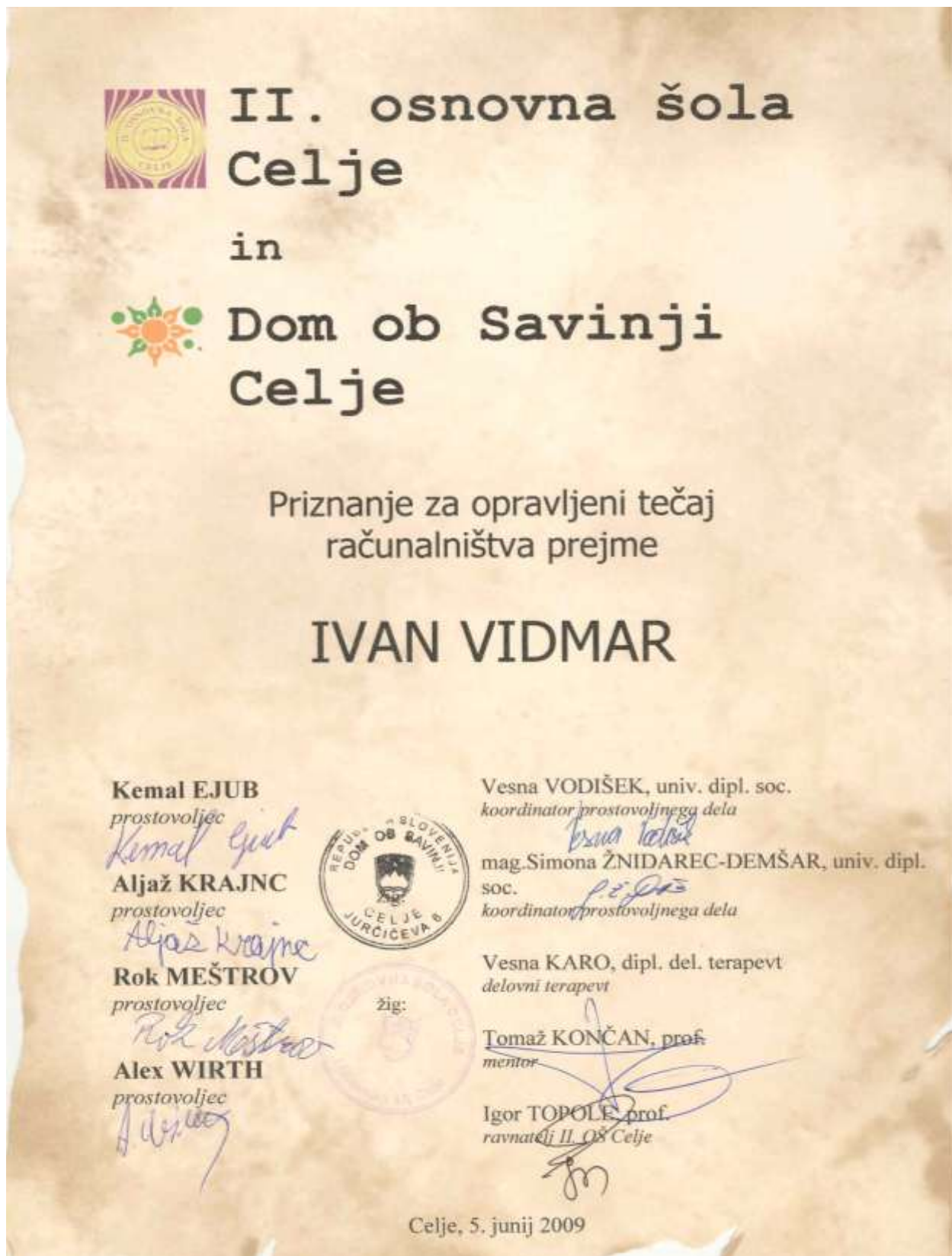
Slika 1: Pisna naloga o poznavanju računalništva ob zaključku krožka

2.6.1 RAČUNALNIŠKA DEJAVNOST V ŠOLSLEM LETU 2008/09

Računalniški krožek v Domu ob Savinji Celje poteka že četrto leto. V letošnjem letu smo v okviru krožka doživeli veliko sprememb. Poleg tega, da se je število udeležencev povečalo na 10 članov, sta letos aktivno začela voditi računalniško uro tudi dva nova predavatelja, Aljaž Kranjc in Rok Meštrov, poleg Kemala Ejuba in Alexa Wirtha. Ker je krožek uspešen in ga organiziramo izključno na željo stanovalcev Doma ob Savinji, smo letos na njihovo željo pridobili nov računalnik. Vsako leto je ob zaključku slavnostna podelitev priznanj (slika 3), ki jih prejmejo vsi udeleženci računalniškega krožka. Letos je bila ta podelitev 5. 6. 2009 (slika 2) (Ejub 2009, str. 103).

Slika 2: Podelitev priznanj ob zaključku računalniškega krožka generaciji 2008/09

Slika 3: Priznanje g. Ivanu Vidmarju ob zaključku računalniškega krožka

2.7 ŠTUDIJA PRIMERA

Na tečaj računalniškega krožka smo se odpravile 16. 12. 2011, da bi ugotovile, kako poteka računalniški krožek. V času našega obiska so stanovalci, ki se v tem šolskem letu udeležujejo tega krožka, izpolnili naš anketni vprašalnik.

Naše počutje glede sodelovanja s starejšimi ljudmi je bilo nekaj običajnega, saj imamo vse stare starše, zdi pa se nam neverjetno zanimivo, da se starejši ljudje tako zelo zanimajo za delo z računalnikom. Nekateri pa so tudi nagnjeni k temu, da pišejo razna besedila ali pa celo prave seminarske naloge. Pri stanovalcih v Domu ob Savinji smo opazile, da so zelo prijazni, živahni za njihova leta in seveda se znajo tudi pošaliti, kar nas je zelo razveselilo.

S stanovalci smo se na krožku pogovarjale o časih, ko so bili še mladi. Pripovedovali so nam svoje dogodivščine, vsak izmed njih pa je imel seveda različen pogled na življenje. Bilo jih je zelo zanimivo poslušati, zdi pa se nam, da so se nekateri ljudje v času svoje mladosti imeli veliko bolje kot današnja mladina, saj niso preživljali večino časa za računalniki, ker jih niti niso poznali. Povedali so, da so večino časa preživeli zunaj, se igrali, uživali, veliko pa so tudi pomagali svojim staršem.

Slika 4: Intervjuvanje med računalniškim krožkom

Naša pričakovanja so bila prav takšna, kot smo jih doživele. Stanovalci so bili živahni, prijazni, kulturni,... Vse, kar smo jih vprašale, so nam odgovorili lepo in prijazno. Vedeli so kar precej o računalnikih, kar pa nas je presenetilo. Znali so jih prižgati, vedeli so, kaj pomeni katera ikona in znali so uporabljati internet.

Torej pregovor pravi: Nikoli ne smeš obupati, čeprav se zdi težko. Oni niso obupali, temveč nadaljevali z življenjem, čeprav niso vedeli nič o tej tehnologiji, so uspeli in pokazali svoje sposobnosti in svoje znanje.

Slika 5: Intervjuvanje med računalniškim krožkom

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 VZOREC

Osnova za obdelavo podatkov je bilo 33 anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili udeleženci računalniškega krožka v Domu ob Savinji Celje (13 anketnih vprašalnikov) in direktorji različnih domov upokojencev po Sloveniji (20 anketnih vprašalnikov).

3.2 ČAS RAZISKAVE

Anketiranje udeležencev računalniškega krožka v Domu ob Savinji Celje je potekalo osebno v času od 16. 12. 2011 do 24. 12. 2011. Intervjuji pa so potekali v mesecih december, januar in februar. Točni datumi so podani pri posameznih intervjujih.

3.3 OBDELAVA PODATKOV

Pridobljene anketne vprašalnike smo razvrstile in jih računalniško obdelale. Pri risanju grafov smo si pomagale s programom Excel. Število odgovorov pri vsakem vprašanju na anketnem vprašalniku smo spremenile v odstotke in jih prikazale v tabelah in grafih. Zaradi boljše preglednosti v tabelah in grafih smo odstotke zaokrožile na celo število. Intervjuje pa smo posnele in pretipkale na računalnik. Vse slike, ki so v raziskovalni nalogi, so nastale na dan intervjujev in podelitev priznanj.

3.4 REZULTATI RAZISKAVE

Na naslednjih straneh so prikazani rezultati raziskave. Ugotovile smo, da se tudi starejši ljudje zanimajo ter veselijo dela z računalnikom in internetom.

3.4.1 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UDELEŽENCE RAČUNALNIŠKEGA KROŽKA

Prva ciljna skupina ljudi so bili udeleženci računalniškega krožka v Domu ob Savinji Celje, ki so se te dejavnosti udeleževali vsaj eno leto, odkar dejavnost v domu poteka.

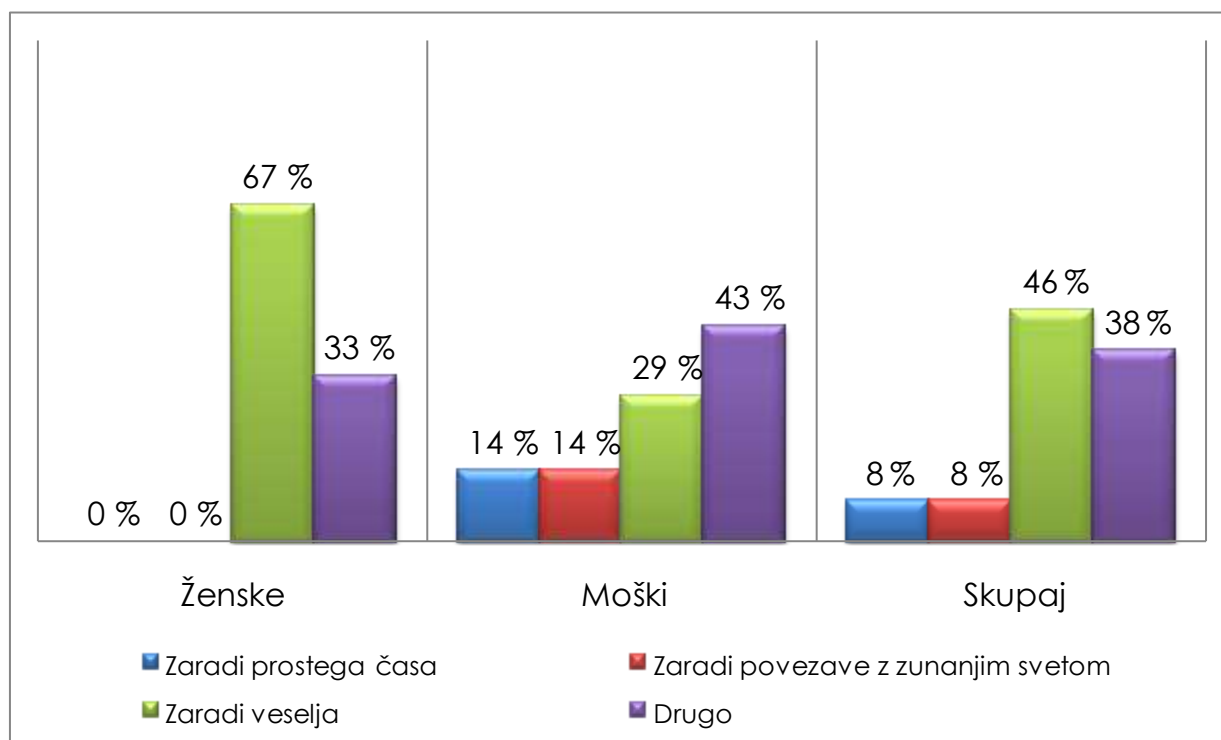
Anketni vprašalnik so udeleženci izpolnjevali tako, da smo jim raziskovalke postavljale vprašanja in možne odgovore. Če med ponujenimi odgovori ni bilo pravilnega, smo njihov odgovor vrednotile pod drugo. Tisti stanovalci, ki se v tem šolskem letu udeležujejo krožka, so anketni vprašalnik izpolnili 16. 12. 2011, ostali pa so ga izpolnjevali v tednu od 17. 12. 2011 do 24. 12. 2011.

Nekaj težav smo imele pri izpolnjevanju vprašalnika zaradi slabega zdravstvenega stanja stanovalcev, ker so pozabili, da so se udeležili tega krožka pred leti ali pa so imeli težave z govorom, in smo jih tako slabše razumele.

1. Zakaj ste se odločili za računalniško dejavnost?

Tabela 1: Zakaj ste se odločili za to dejavnost?

	ŽENSKÉ		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Zaradi prostega časa	0	0	1	14	1	8
Zaradi povezave z zunanjim svetom	0	0	1	14	1	8
Zaradi veselja	4	67	2	29	6	46
Drugo	2	33	3	43	5	38

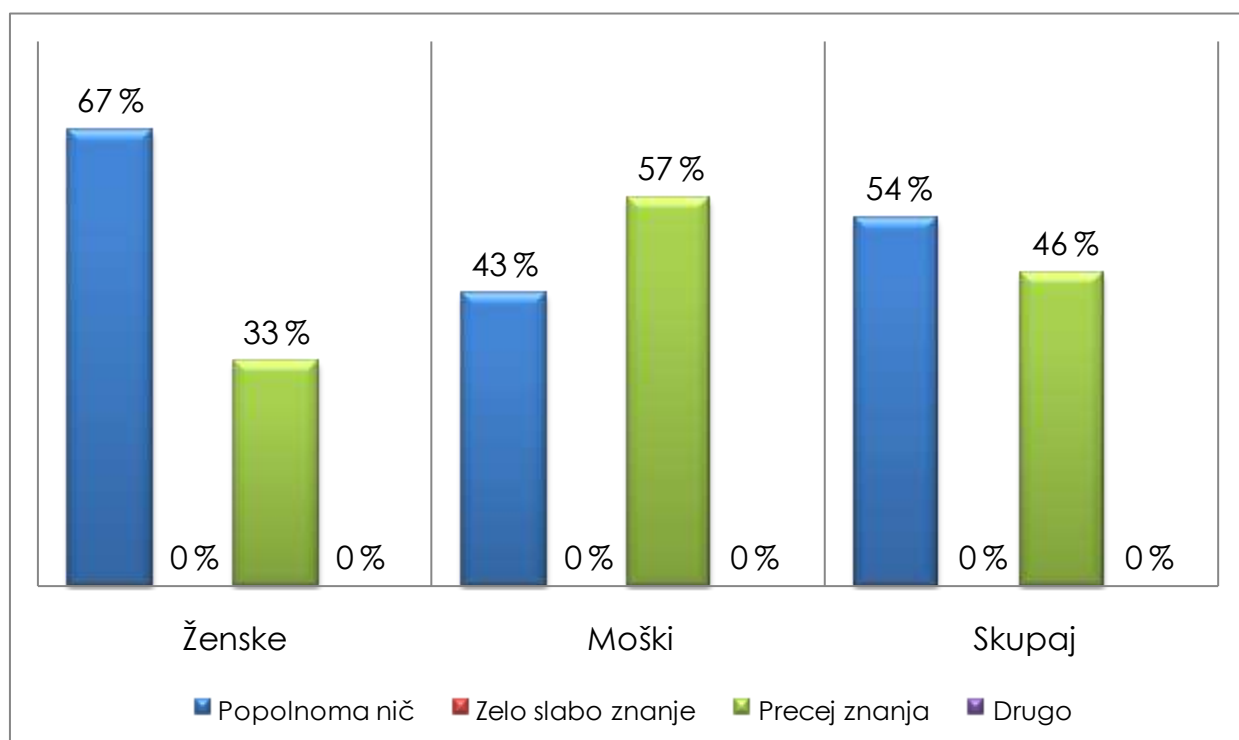
Graf 1: Zakaj ste se odločili za to dejavnost?

Največ stanovalcev, skoraj polovica, se je odločilo za računalniško dejavnost zaradi veselja (46 %), 38 % pa jih je pod drugo napisalo, da so se računalništva udeležili zaradi radovednosti, družbe, razširitve svojega obzorja, nekatere pa so povabile medicinske sestre.

2. Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?

Tabela 2: Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?

	ŽENSKÉ		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Popolnoma nič	4	67	3	43	7	54
Zelo slabo znanje	0	0	0	0	0	0
Precej znanja	2	33	4	57	6	46
Drugo	0	0	0	0	0	0

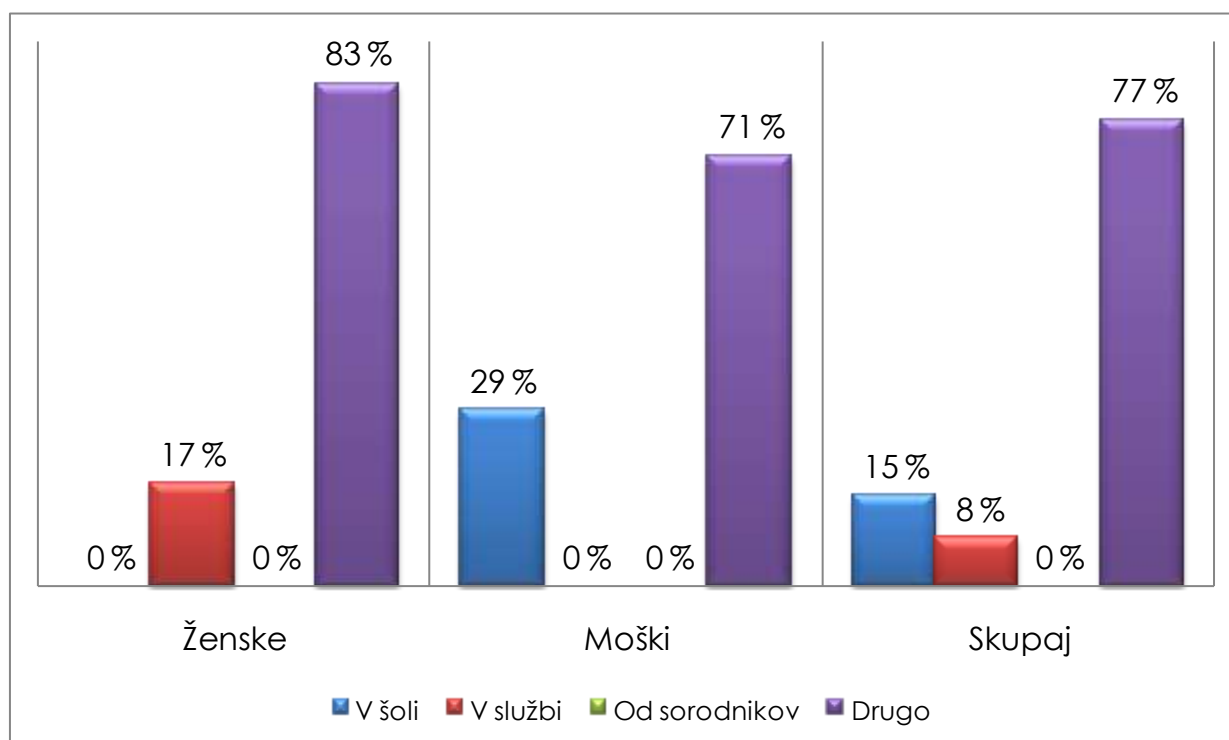
Graf 2: Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?

Največ stanovalcev, tj. 54 %, niso imeli čisto nič predhodnega znanja s področja računalništva, 46 % pa jih je povedalo, da so imeli precej znanja s tega področja.

3. Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?

Tabela 3: Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?

	ŽENSKÉ		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
V šoli	0	0	2	29	2	15
V službi	1	17	0	0	1	8
Od sorodnikov	0	0	0	0	0	0
Drugo	5	83	5	71	10	77

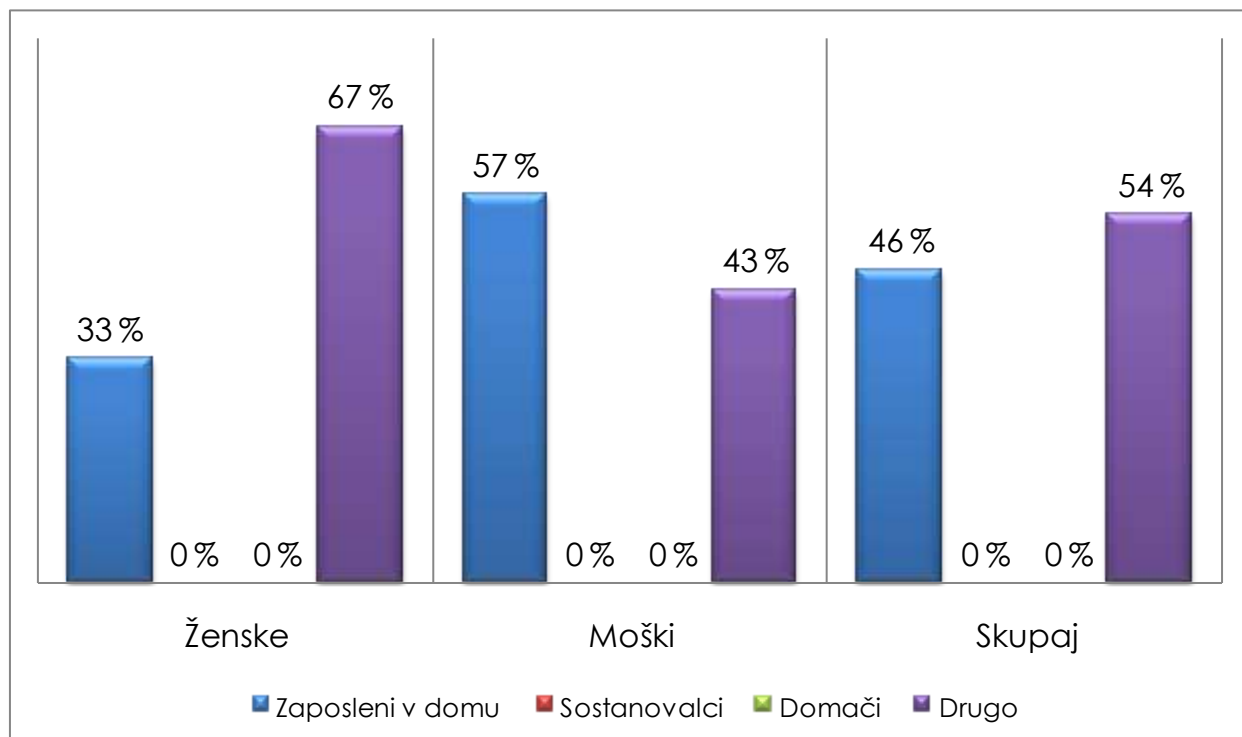
Graf 3: Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?

Največ anketiranih stanovalcev je predhodno znanje pridobilo na raznih tečajih ali pa so bili samouki. Le 15 % stanovalcev je znanje s področja računalništva pridobilo v šoli.

4. Kdo vam je povedal za to dejavnost?

Tabela 4: Kdo vam je povedal za to dejavnost?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Zaposleni v domu	2	33	4	57	6	46
Sostanovalci	0	0	0	0	0	0
Domači	0	0	0	0	0	0
Drugo	4	67	3	43	7	54

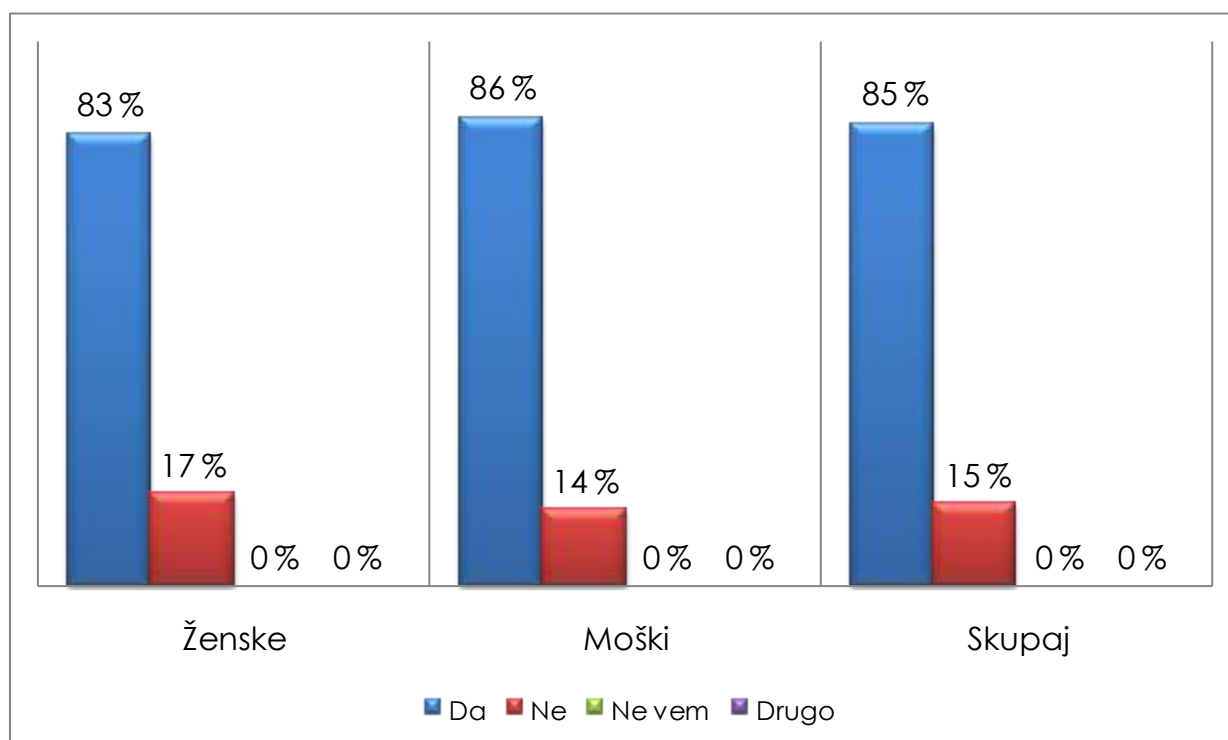
Graf 4: Kdo vam je povedal za to dejavnost?

46 % stanovalcev je s to dejavnostjo bila seznanjena od zaposlenih v domu, pod drugo pa so napisali, da so za izvajanje računalništva izvedeli na recepciji, v študijski knjižnici ter da je bilo objavljeno v domu.

5. Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?

Tabela 5: Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	5	83	6	86	11	85
Ne	1	17	1	14	2	15
Ne vem	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0

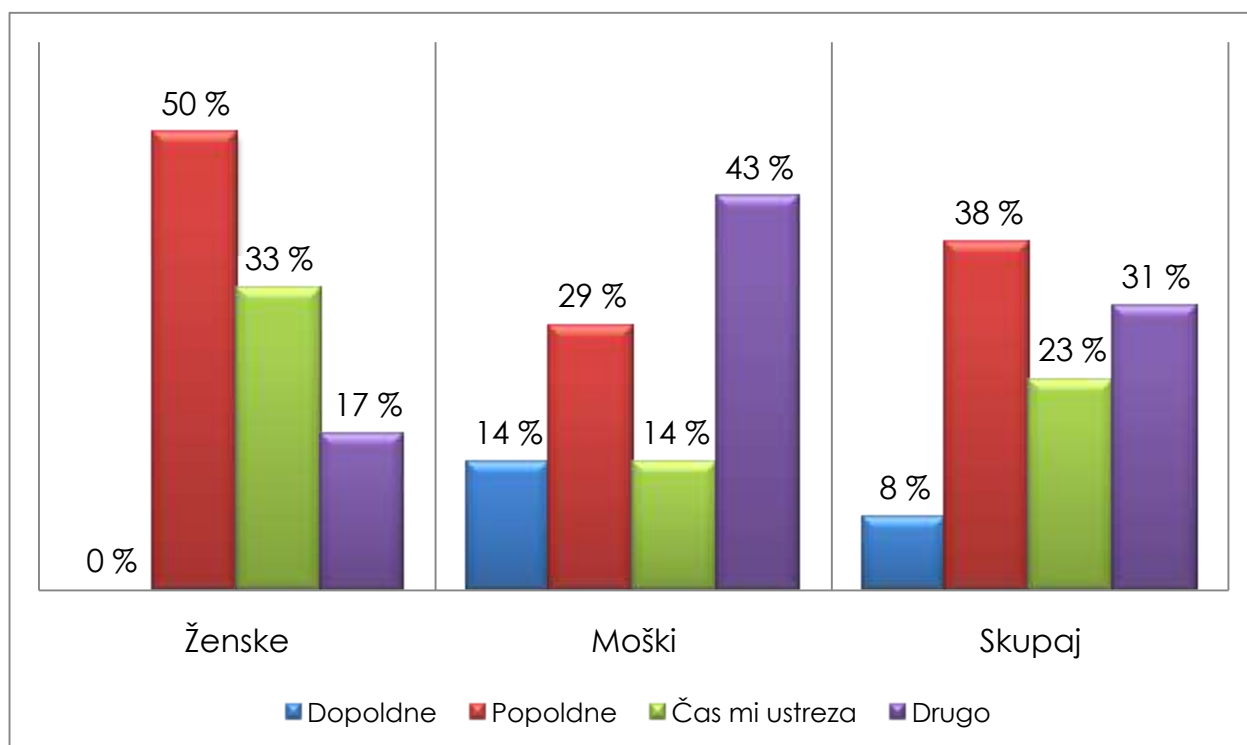
Graf 5: Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?

Večini stanovalcev, tj. 85 %, je čas izpeljave te dejavnosti primeren, le 15 % stanovalcev je odgovorilo, da je neprimeren.

6. Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti?

Tabela 6: Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti?

	ŽENSKÉ		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Dopoldne	0	0	1	14	1	8
Popoldne	3	50	2	29	5	38
Čas mi ustreza	2	33	1	14	3	23
Drugo	1	17	3	43	4	31

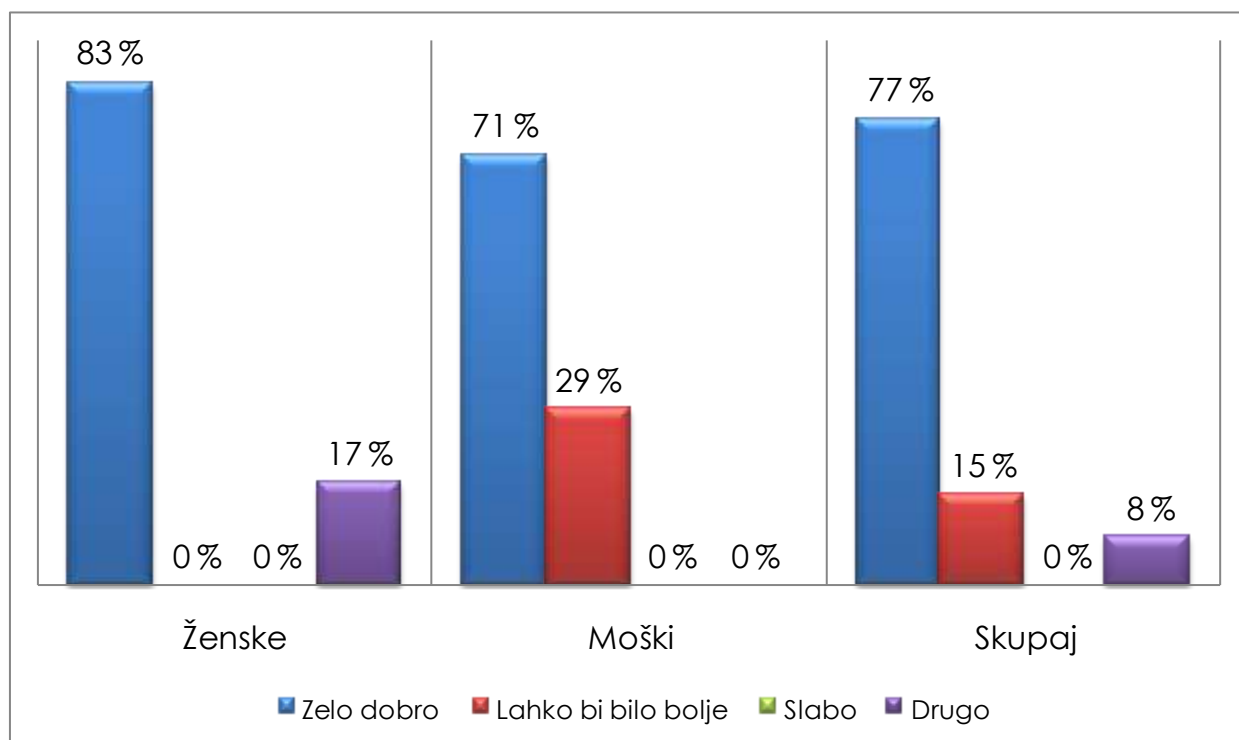
Graf 6: Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti?

Največ stanovalcev bi si želelo, da bi se ta dejavnost odvijala popoldne v drugem terminu kot do sedaj. Pod drugo pa so napisali, da jim je vseeno, kdaj bi ta dejavnost potekala, ali pa da bi potekala popoldne po 15 uri.

7. Menite, da dobro sodelujete z učenci/dijaki, ki vas poučujejo?

Tabela 7: Menite, da dobro sodelujete z dijaki oziroma tistimi, ki vas poučujejo?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Zelo dobro	5	83	5	71	10	77
Lahko bi bilo bolje	0	0	2	29	2	15
Slabo	0	0	0	0	0	0
Drugo	1	17	0	0	1	8

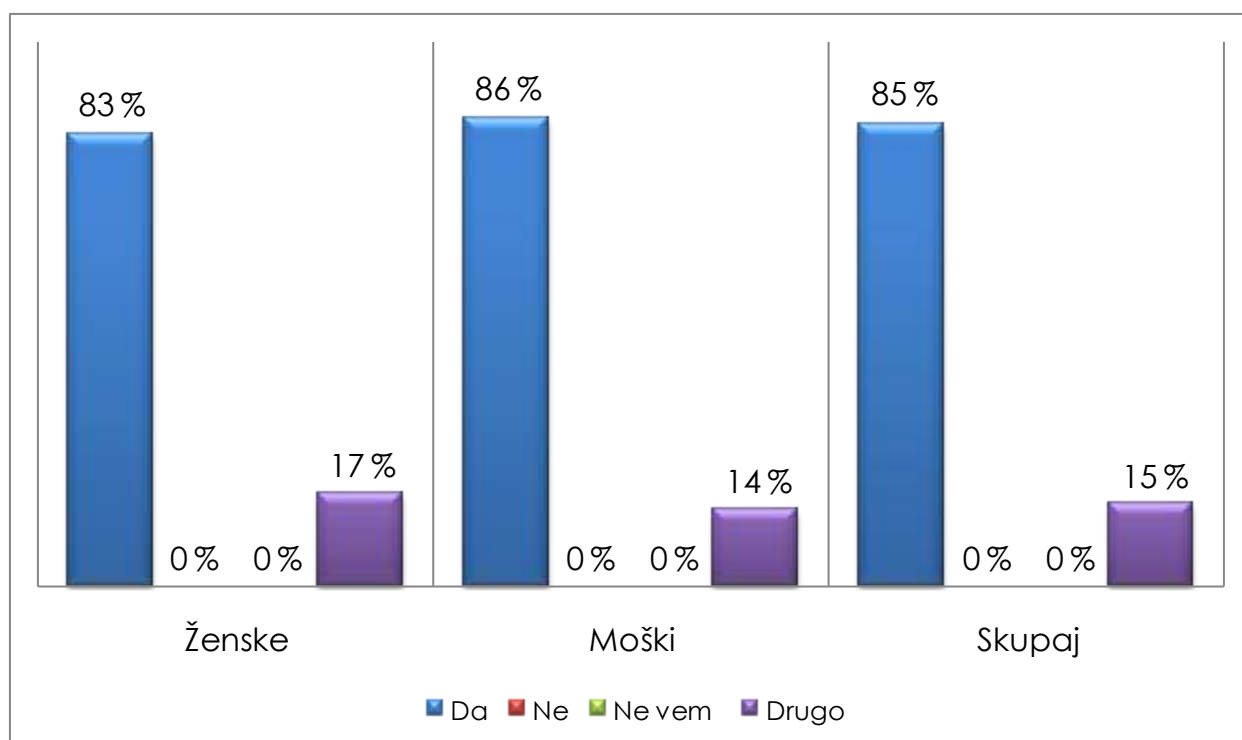
Graf 7: Menite, da dobro sodelujete z dijaki oziroma tistimi, ki vas poučujejo?

Večina stanovalcev, tj. 77 %, je odgovorila, da z učenci/dijaki, ki jih poučujejo, sodelujejo zelo dobro. Pod drugo je stanovalec napisal, da z njimi sodeluje dobro.

8. Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?

Tabela 8: Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	5	83	6	86	11	85
Ne	0	0	0	0	0	0
Ne vem	0	0	0	0	0	0
Drugo	1	17	1	14	2	15

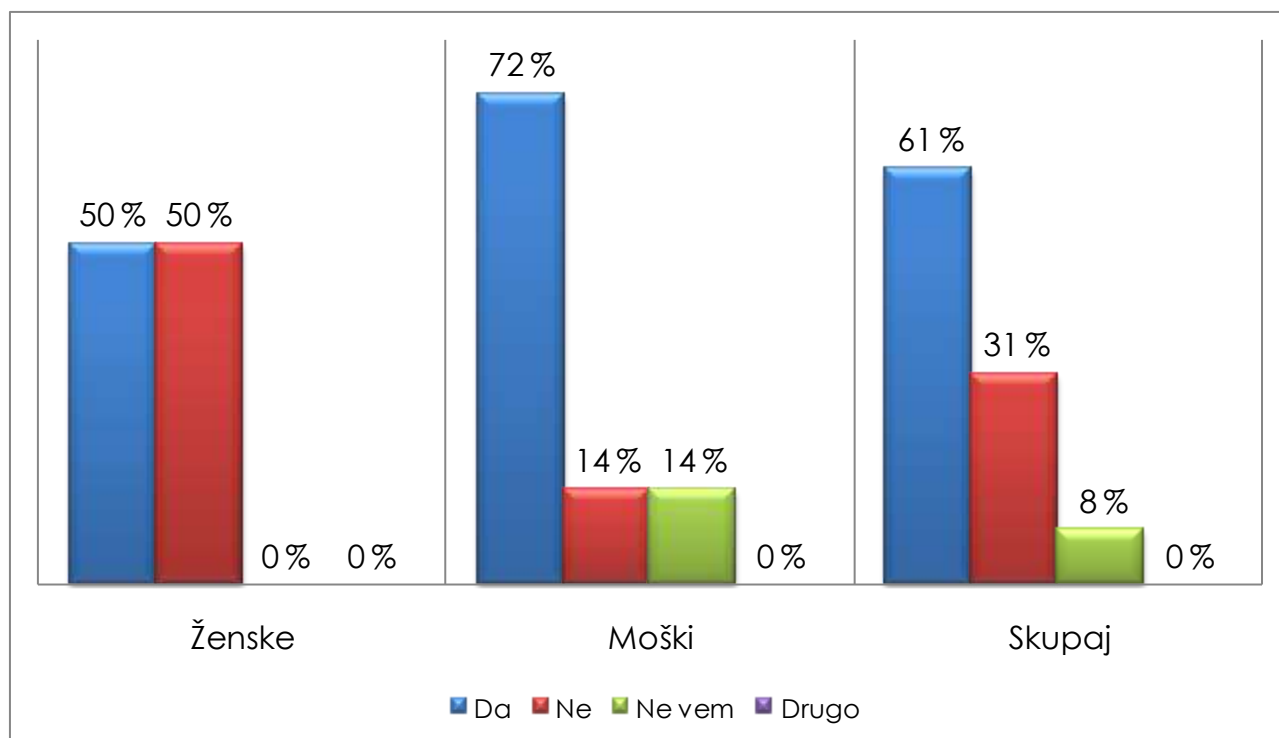
Graf 8: Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?

Stanovalci bi v 85 % svetovali, da bi se tudi drugi udeležili te dejavnosti. Pod drugo pa so navedli, da bi svetovali tistim, ki imajo računalnik.

9. Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?

Tabela 9: Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	3	50	5	72	8	61
Ne	3	50	1	14	4	31
Ne vem	0	0	1	14	1	8
Drugo	0	0	0	0	0	0

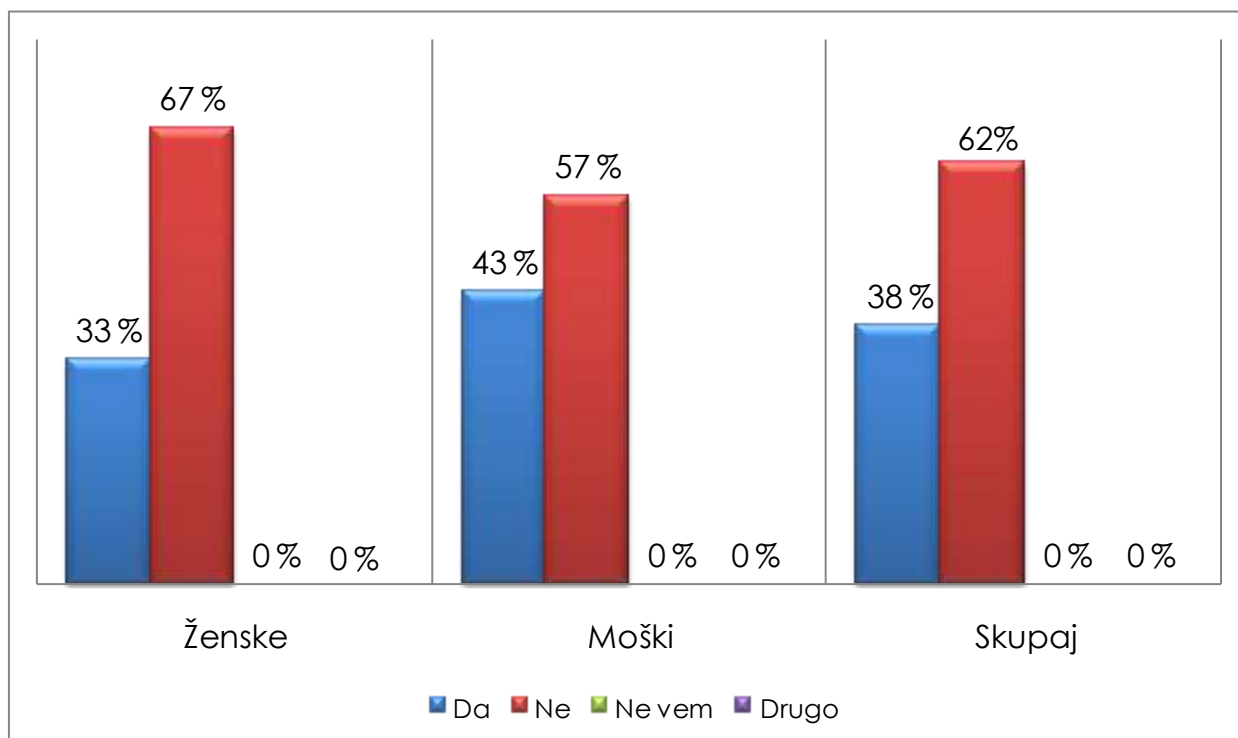
Graf 9: Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?

Večina stanovalcev, tj. 61 %, bi si želela nadgradnjo obstoječega znanja, 31 % pa svojega znanja ne bi želela nadgraditi.

10. Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?

Tabela 10: Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	2	33	3	43	5	38
Ne	4	67	4	57	8	62
Ne vem	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0

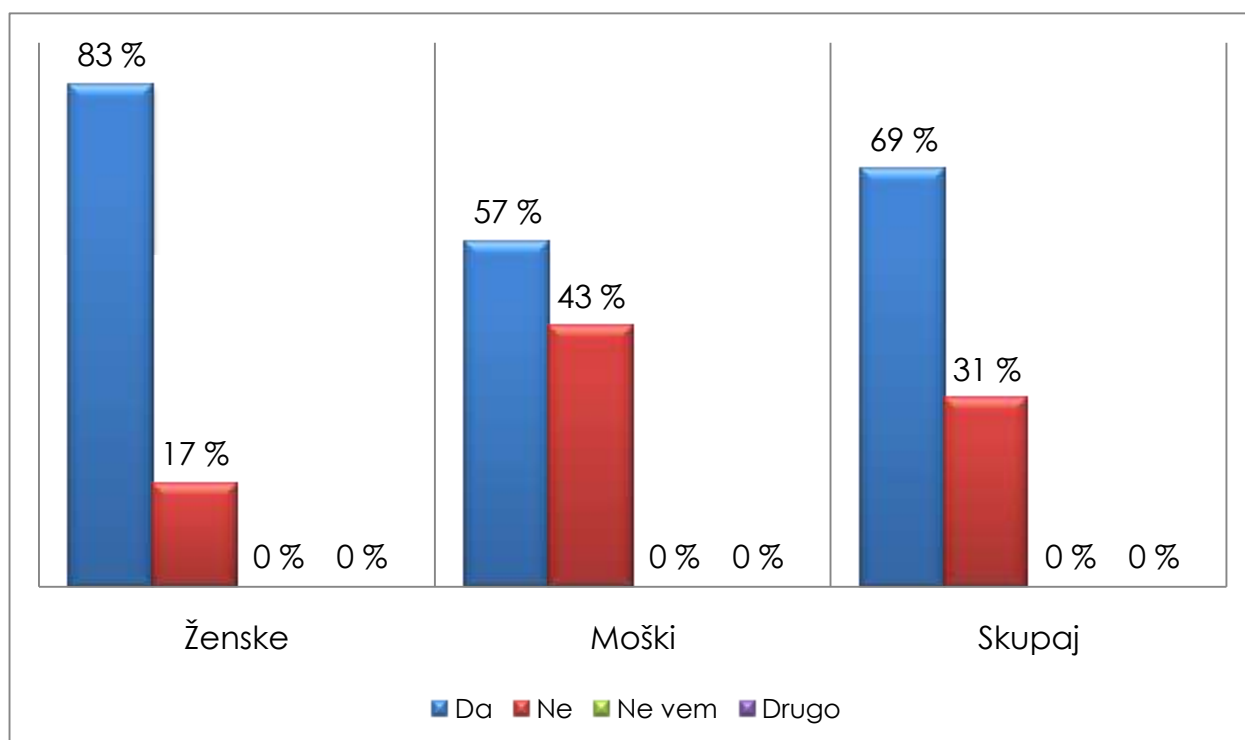
Graf 10: Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?

Več stanovalcev, tj. 62 %, nima možnosti dostopa do računalnika tam, kjer stanujejo.

11. Bi želeli imeti računalnik v sobi?

Tabela 11: Bi želeli imeti računalnik v sobi?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	5	83	4	57	9	69
Ne	1	17	3	43	4	31
Ne vem	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0

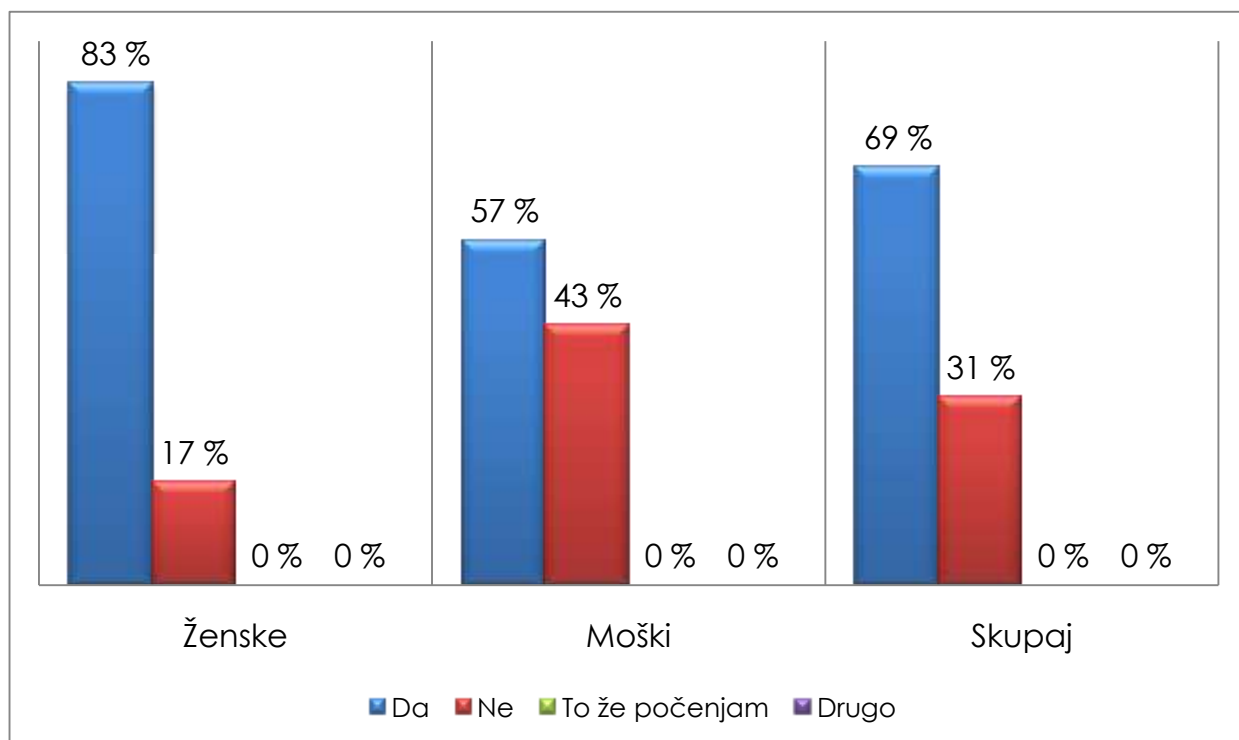
Graf 11: Bi želeli imeti računalnik v sobi?

69 % stanovalcev bi si želelo imeti računalnik v sobi, ostali pa ne.

12. Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?

Tabela 12: Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?

	ŽENSKE		MOŠKI		SKUPAJ	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	5	83	4	57	9	69
Ne	1	17	3	43	4	31
To že počenjam	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0

Graf 12: Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?

Večina stanovalcev, tj. 69 %, bi se odločilo za komuniciranje z zunanjim svetom preko interneta, če bi imeli računalnik v svoji sobi.

3.4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIREKTORJA DOMA

Druga ciljna skupina pa so bili direktorji domov upokoјencev po Sloveniji. Da smo dobile podatek, kje že imajo organizirano računalniško dejavnost po domovih v Sloveniji, smo po e-mailu poslale 28. 12. 2011 anketni vprašalnik na vse domove po Sloveniji, ki jih je 96. Ker smo jih nazaj dobili zelo malo, smo še enkrat 8. 1. 2012 po e-mailu poslale anketni vprašalnik. Skupaj smo tako po elektronski pošti dobile 23 izpolnjenih anketnih vprašalnikov. V nadaljevanju je predstavljena analiza 20 vprašalnikov, ker so trije prišli prepozno.

Tabela 13: V raziskavi sodelujoči domovi po Sloveniji po prvem pošiljanju anketnega vprašalnika

SOCIALNOVARSTVENA USTANOVA	NASLOV	DIREKTOR/ DIREKTORICA	DATUM VRNITVE ANKETE
DOM STAREJŠIH LOGATEC	Gubčeva 8a, 1370 Logatec	ga. Helena Primc	4. 1. 2012
DOM STAREJŠIH ŠENTJUR	Svetinova 1, 3230 Šentjur	ga. Vesna Vodišek Razboršek	29. 12. 2011
DOM »TISJE« ŠMARTNO PRI LITJI	Črni potok 13, 1275 Šmartno pri Litiji	ga. Vida Lukač	30. 12. 2011
DOM LENART d. o. o. - KONCESIJA	Gubčeva 5, 2230 Lenart v Slovenskih Goricah	g. Zlatko Gričnik	29. 12. 2011
DOM UPOKOJENCEV POLZELA	Polzela 18, 3313 Polzela	ga. Eva Lenko	6. 1. 2012
TRUBARJEV DOM UPOKOJENCEV LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Loka 48, 1434 Loka pri Zidanem mostu	g. Robert Potočnik	29. 12. 2011
DOM STAREJŠIH OBČANOV GORNJA RADGONA d. o. o. - KONCESIJA	Trate 40, 9250 Gornja Radgona	g. mag. Marjan Žula	30. 12. 2011
DOM STAREJŠIH OBČANOV FUŽINE	Nove Fužine 40, 1125 Ljubljana	ga. Bojanka Genorio	5. 1. 2012
DOM UPOKOJENCEV JOŽETA PRIMOŽIČA MIKLAVŽA IDRİJA Enota: SPODNJA IDRİJA	Vojkova 35, 5280 Idrija	ga. Anica Likar (vodja enote)	29. 12. 2011

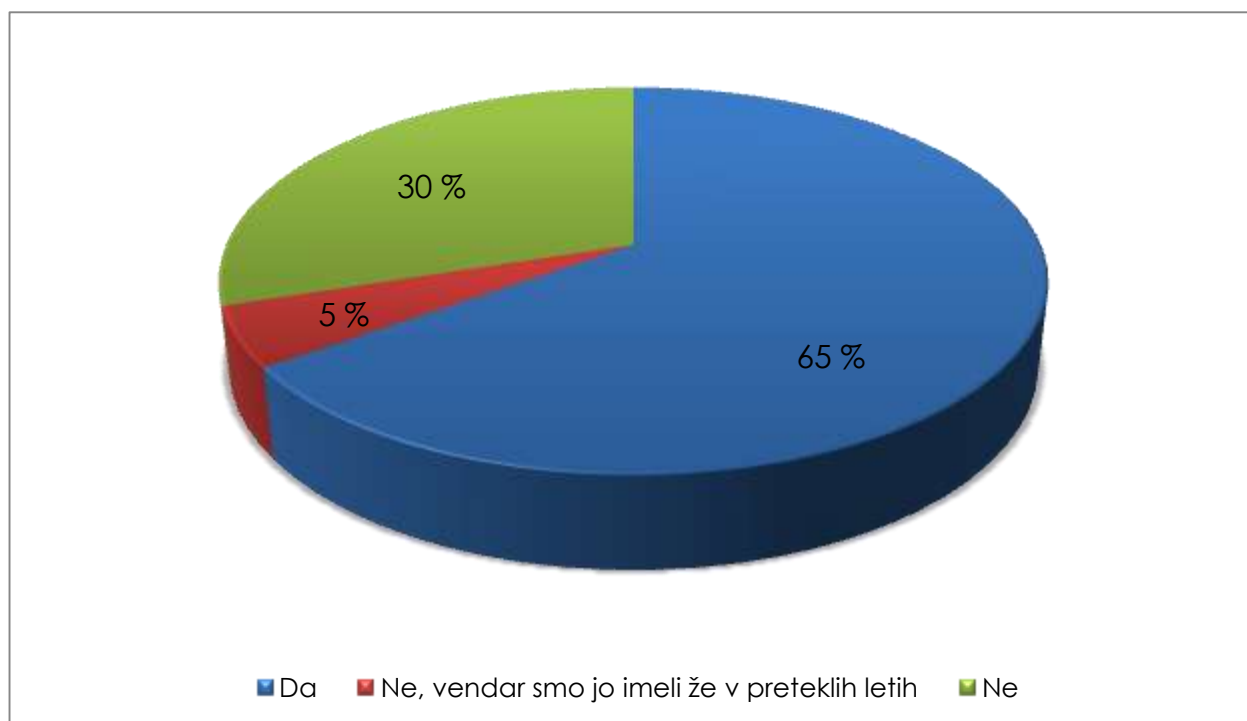
Tabela 14: V raziskavi sodelujoči domovi po Sloveniji po drugem pošiljanju anketnega vprašalnika

SOCIALNOVARSTVENA USTANOVA	NASLOV	DIREKTOR/ DIREKTORICA	DATUM VRNITVE ANKETE
CENTER SLEPIH, SLABOVIDNIH IN STAREJŠIH ŠKOFJA LOKA	Stara Loka 31, 4220 Škofja Loka	ga. Silva Košnjek	9. 1. 2012
DOM STAREJŠIH LENDAVA Idösebb polgárok otthona Lendva	Slomškovo naselje 7, 9220 Lendava	g. Franc Špilar	9. 1. 2012
DOM STAREJŠIH OBČANOV TEZNO	Panonska ulica 41, 2000 Maribor	ga. mag. Jasna Cajnko	9. 1. 2012
DOM UPOKOJENCEV IZOLA Casa del pensionato Isola	Kosovelova 22, 6310 Izola	g. Ljubo Klanjšček	9. 1. 2012
DOM UPOKOJENCEV SEŽANA	Ivana Turšiča 6, 6210 Sežana	ga. Miranda Urh	10. 1. 2012
ZAVOD ČEBELA, DNEVNO VARSTVO KARITAS, DOM SV. EME ŠENTJANŽ - KONCESIJA	Šentjanž pri Dravogradu 102, 2373 Šentjanž pri Dravogradu	g. Andrej Štesl	9. 1. 2012
DOM ZA VARSTVO ODRASLIH VELENJE	Kidričeva 23, 3320 Velenje	ga. Violeta Potočnik Krajnc	11. 1. 2012
DOM UPOKOJENCEV DANICE VOGRINEC MARIBOR	Čufarjeva cesta 9, 2000 Maribor	g. mag. Marko Slavič	9. 1. 2012
DEOS, D. D. LJUBLJANA - KONCESIJA PE Center starejših Trnovo	Devinska 1, 1000 Ljubljana	g. Bojan Kranjc	9. 1. 2012
DOM POČITKA METLIKA	Mestni trg 16, 8330 Metlika	ga. Cvetka Aupič	10. 1. 2012
DOM STAREJŠIH OBČANOV KRŠKO	Kovinarska 13, 8270 Krško	ga. Ani Nuša Masnik	9. 1. 2012

1. Imate v vašem domu upokojencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?

Tabela 15: Imate v vašem domu upokojencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	13	65
Ne, vendar smo jo imeli že v preteklih letih	1	5
Ne	6	30

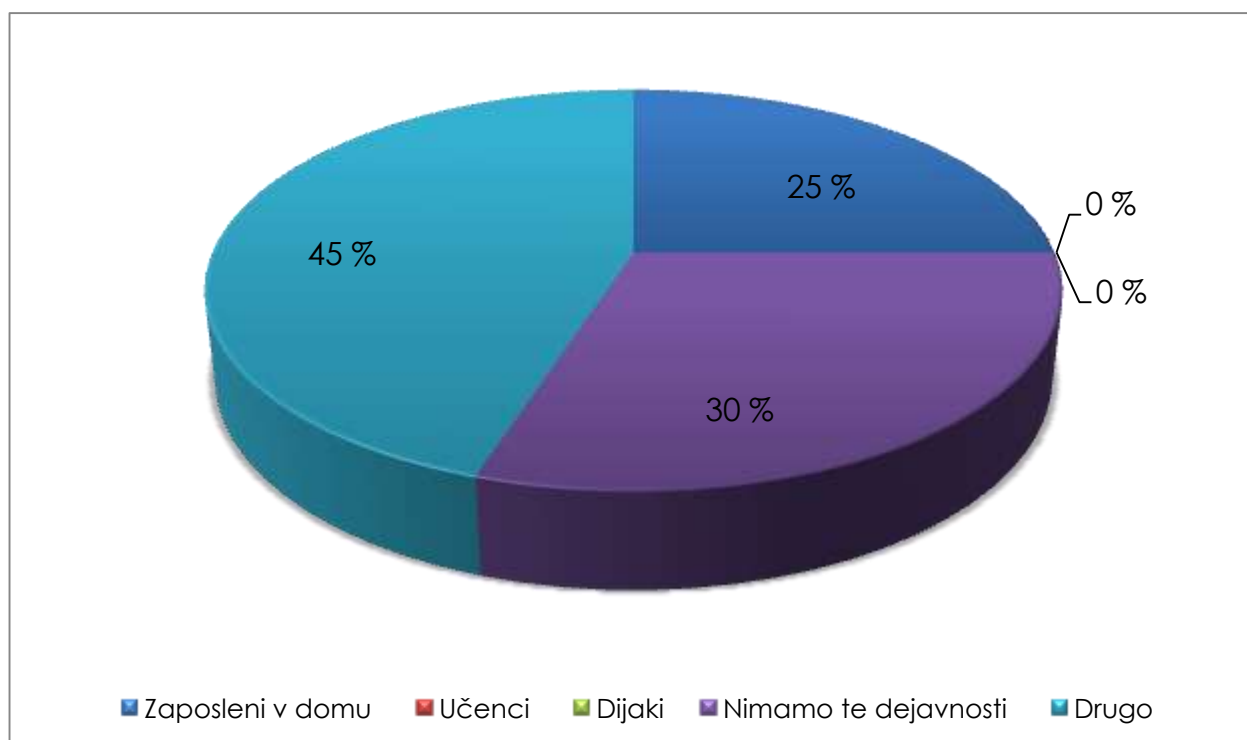
Graf 13: Imate v vašem domu upokojencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?

V 65 % sodelujočih domov po Sloveniji imajo stanovalci organizirano računalniško dejavnost in v njej sodeluje od 5 do 28 članov. To dejavnost imajo organizirano v teh domovih od pol leta do 5 let.

2. Kdo izvaja to računalniško dejavnost?

Tabela 16: Kdo izvaja to računalniško dejavnost?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Zaposleni v domu	5	25
Učenci	0	0
Dijaki	0	0
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	9	45

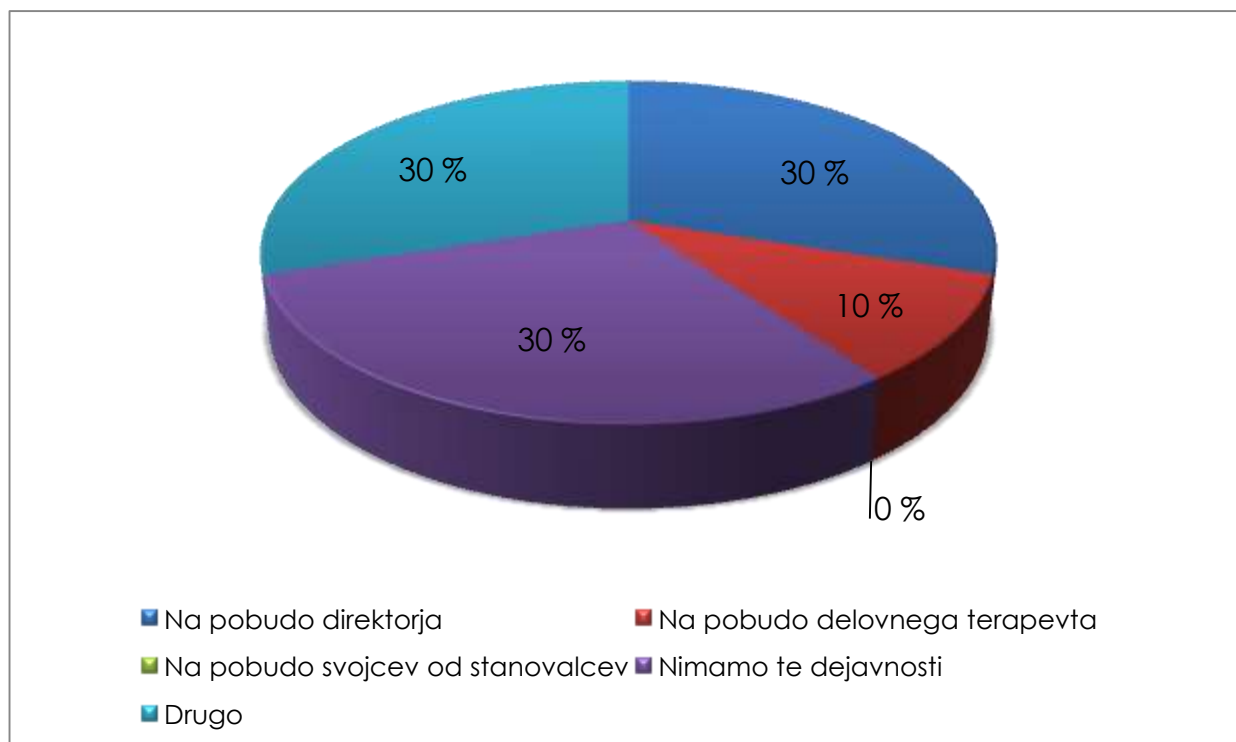
Graf 14: Kdo izvaja to računalniško dejavnost?

V domovih, kjer imajo računalniško dejavnost, le-to opravljajo v 25 % zaposleni v domu. Pod drugo so napisali, da to dejavnost največkrat opravljajo prostovoljci, 30 % domov pa te dejavnosti nima.

3. Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?

Tabela 17: Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Na pobudo direktorja	6	30
Na pobudo delovnega terapevta	2	10
Na pobudo svojcev od stanovalcev	0	0
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	6	30

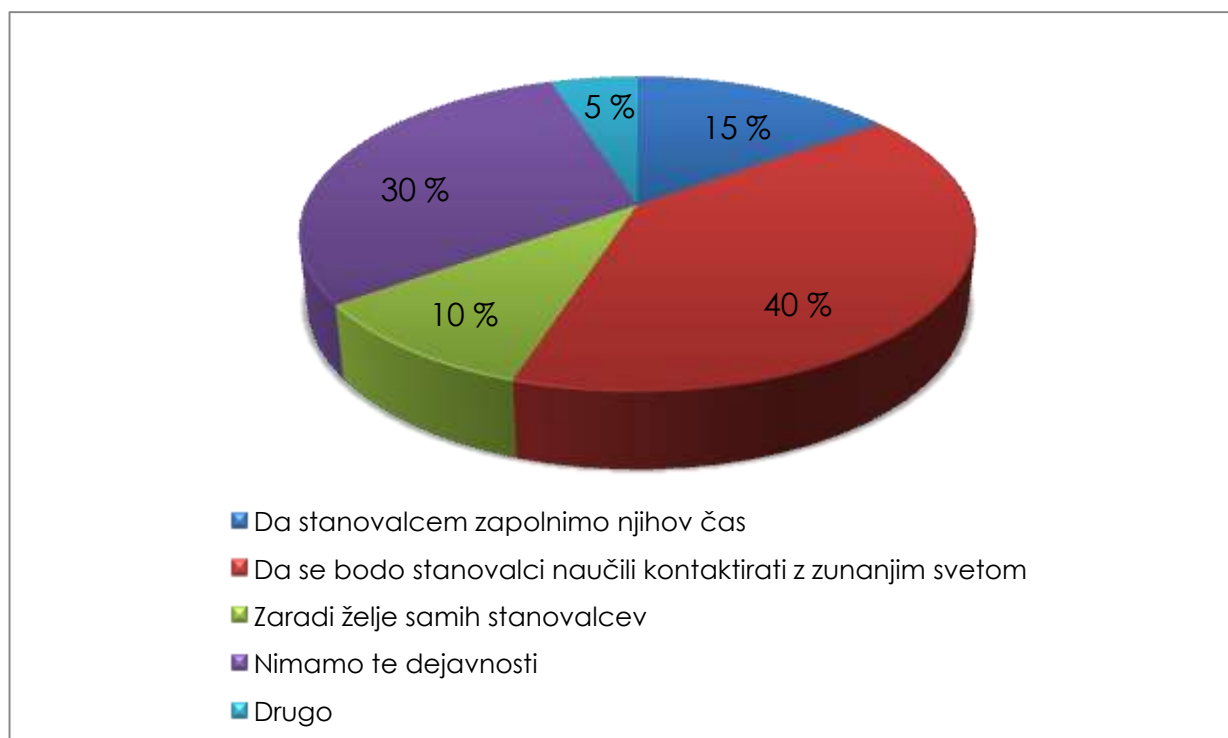
Graf 15: Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?

30 % domov se je za računalniško dejavnost odločilo na pobudo direktorja. Pod drugo pa so napisali, da je bil to timski dogovor.

4. Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu?

Tabela 18: Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da stanovalcem zapolnimo njihov čas	3	15
Da se bodo stanovalci naučili kontaktirati z zunanjim svetom	8	40
Zaradi želje samih stanovalcev	2	10
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	1	5

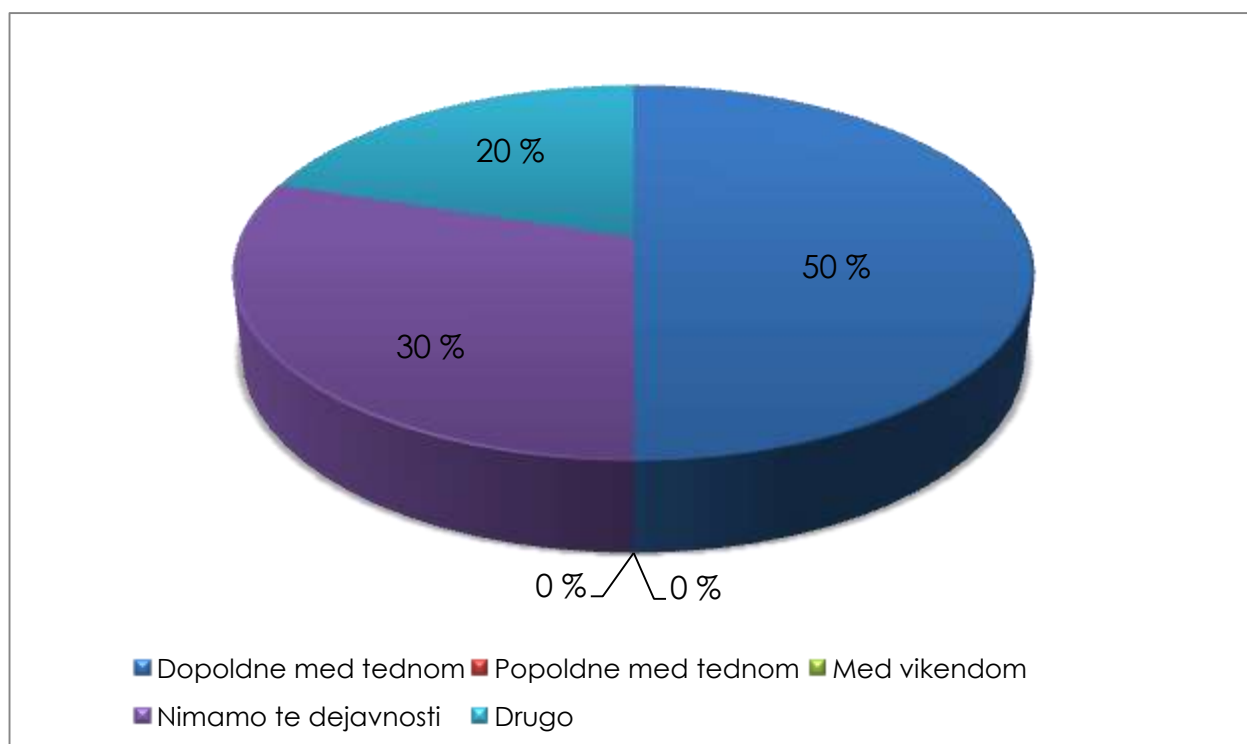
Graf 16: Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu?

40 % domov se je odločilo za računalniško dejavnost zato, da bi se stanovalci naučili kontaktirati z zunanjim svetom, samo 10 % stanovalcev je samih želelo imeti to dejavnost v njihovem domu. Pod drugo pa so napisali, da so to dejavnost uvedli zaradi dobrih izkušenj drugod s tovrstno dejavnostjo.

5. Kdaj poteka ta dejavnost?

Tabela 19: Kdaj poteka ta dejavnost?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Dopoldne med tednom	10	50
Popoldne med tednom	0	0
Med vikendom	0	0
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	4	20

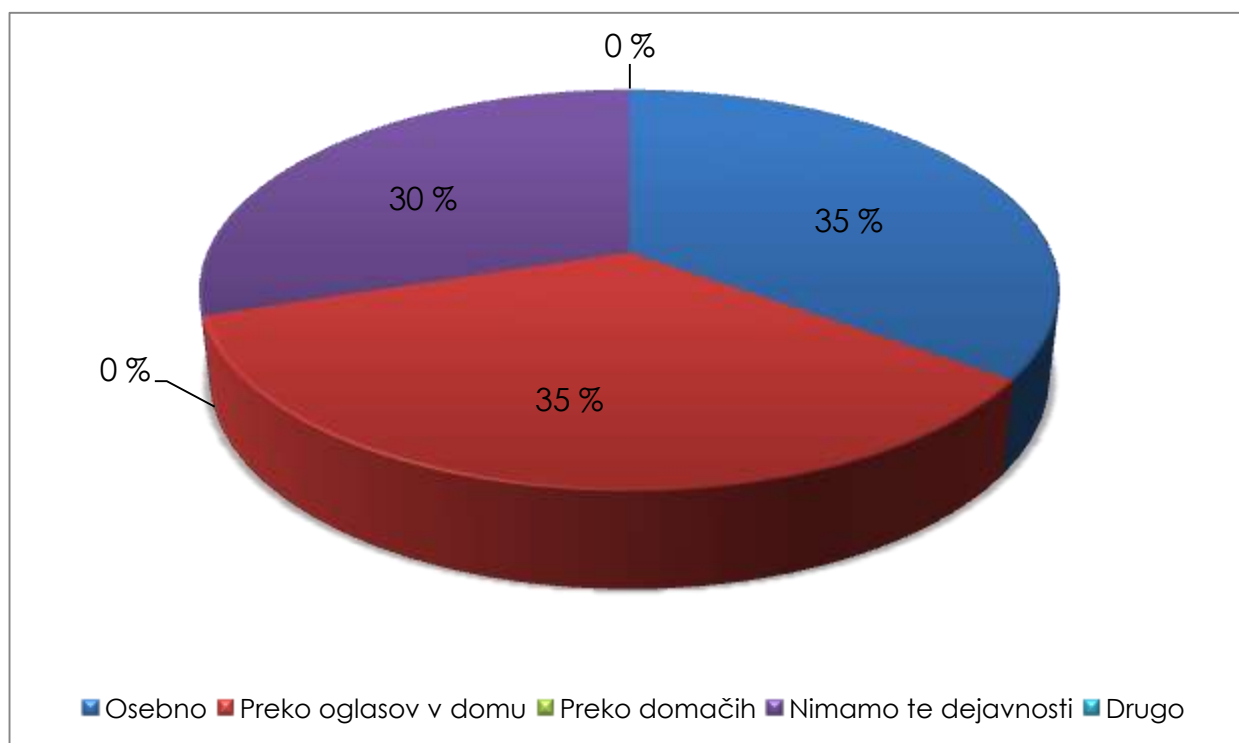
Graf 17: Kdaj poteka ta dejavnost?

V polovici domov ta dejavnost poteka med tednom dopoldne. Pod drugo so napisali, da ta dejavnost glede na čas poteka po želji stanovalcev tudi ponoči v obliki videokonference, kjer sta se povezala dva doma in izmenjevala razne teme.

6. Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?

Tabela 20: Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Osebno	7	35
Preko oglasov v domu	7	35
Preko domačih	0	0
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	0	0

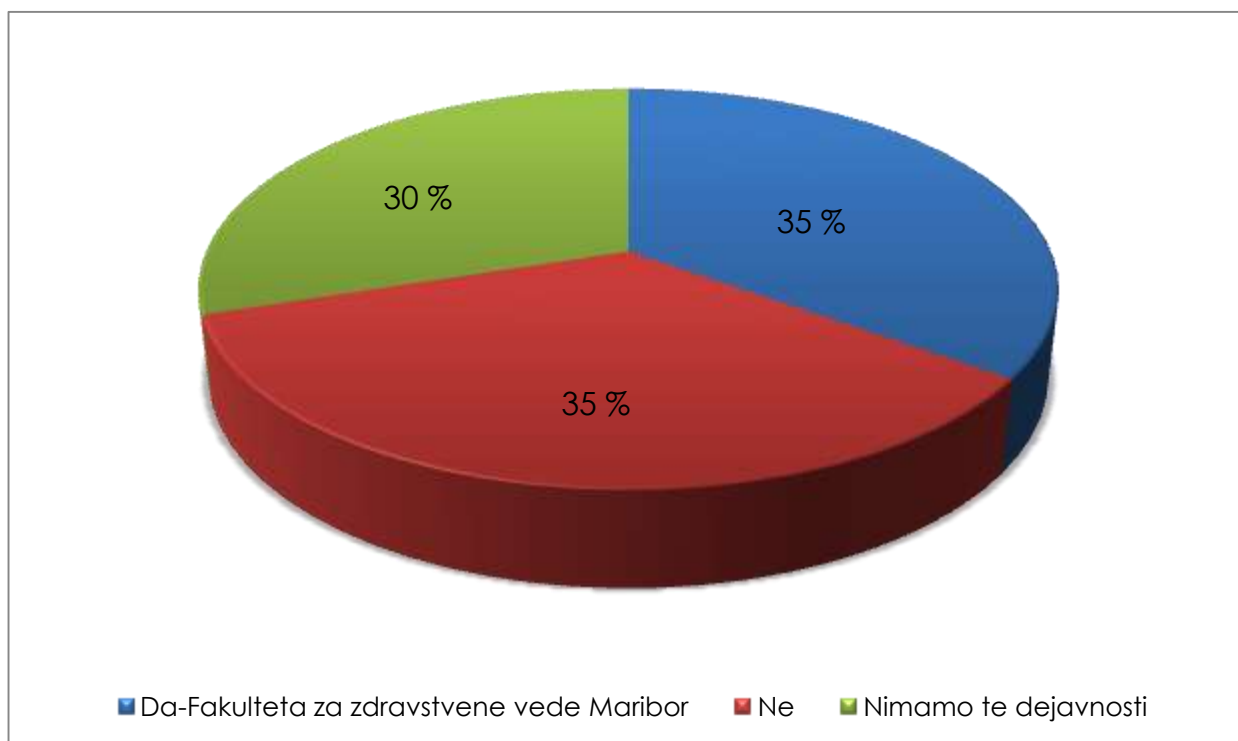
Graf 18: Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?

Da (bo) poteka(la) računalniška dejavnost v domu, vodstvo oz. zaposleni svoje stanovalce obveščajo osebno v 30 % ter preko oglasov v domu (30 %).

7. Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?

Tabela 21: Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	7	35
Ne	7	35
Nimamo te dejavnosti	6	30

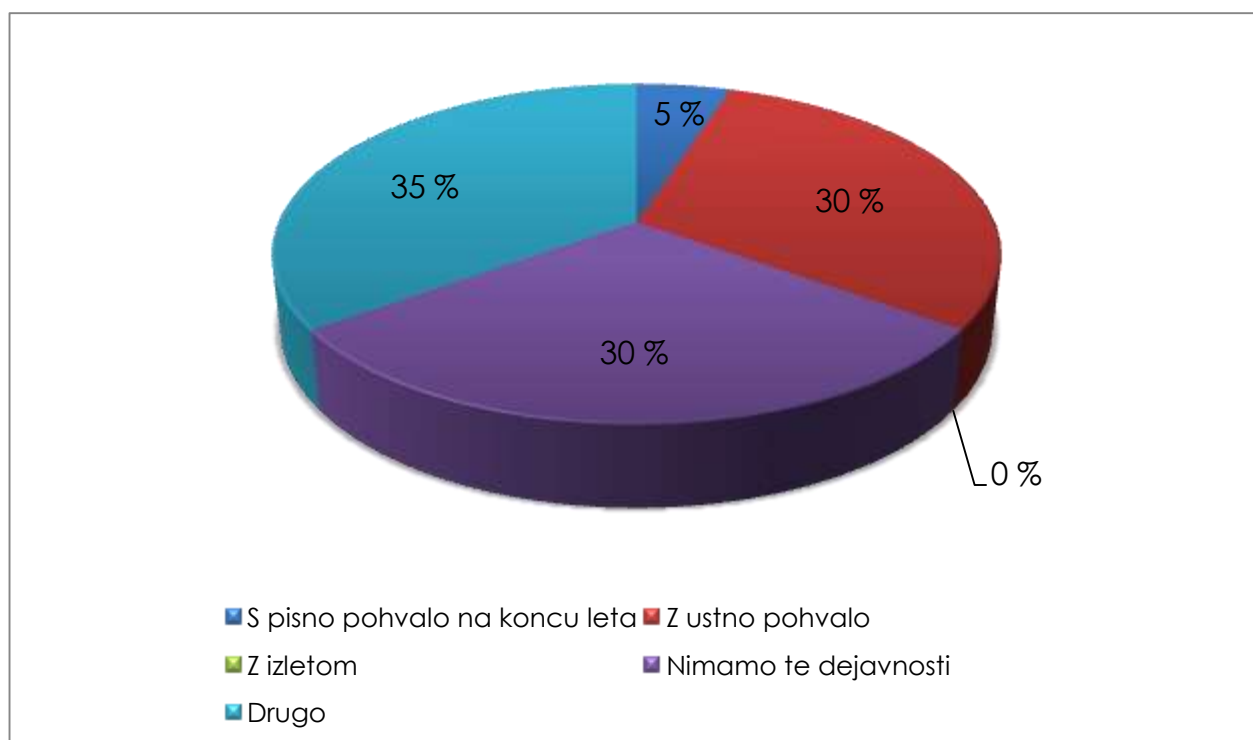
Graf 19: Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?

Polovica domov, ki izvajajo računalniško dejavnost, so za izvajanje le-te povezani s Fakulteto za zdravstvene vede Maribor.

8. Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo dejavnosti?

Tabela 22: Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo dejavnosti?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
S pisno pohvalo na koncu leta	1	5
Z ustno pohvalo	6	30
Z izletom	0	0
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	7	35

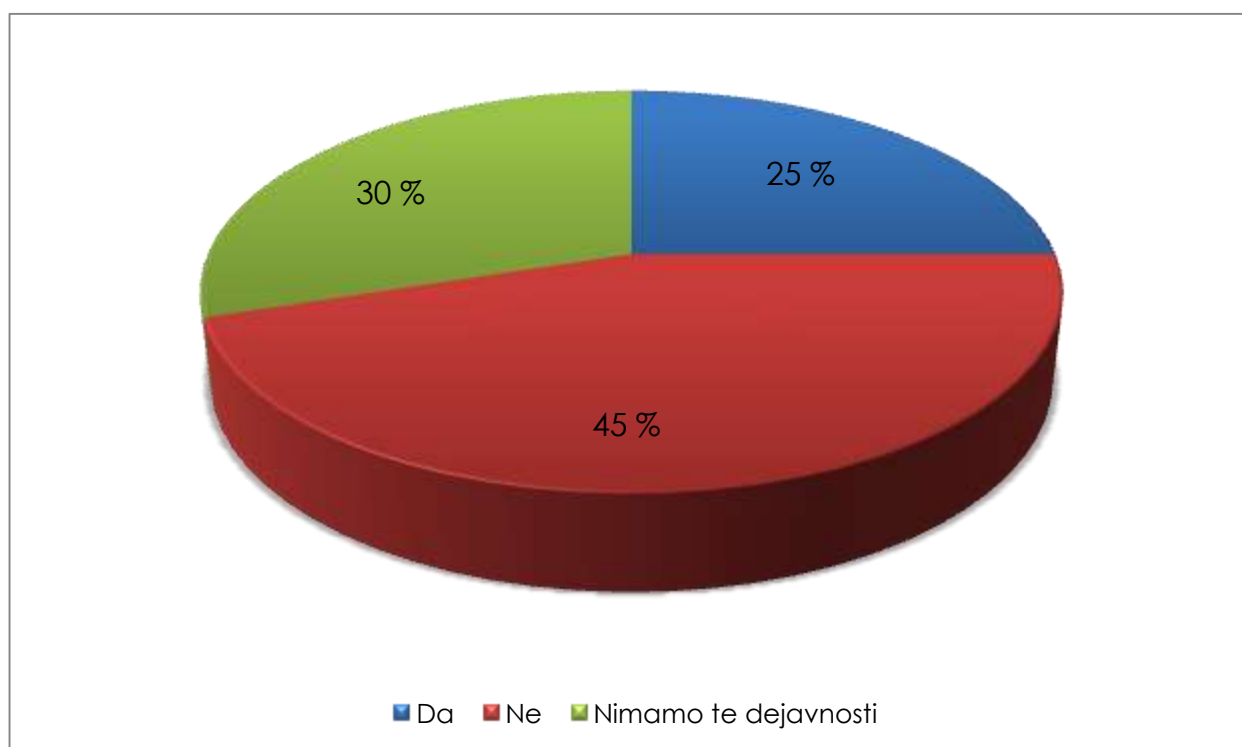
Graf 20: Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo dejavnosti?

Vodstva domov stimulirajo stanovalce, da se udeležujejo računalniške dejavnosti v domu največkrat z ustno pohvalo v 30 %. Pod drugo pa so napisali, da jih stimulirajo s pogovorom, kaj vse se lahko naučijo in s tem olajšajo pri delu z računalnikom, z diplomo ob zaključku tečaja, s skupnim druženjem mentorjev in stanovalcev ter obiskom gostujočega doma (v primeru druge udeleženke video konference), z učenjem, dostopom do interneta in pomoči ob težavah, z brezplačnim priklopom na internet ali pa udeležencev posebej ne nagrajujejo.

9. Imajo »učitelji«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja?

Tabela 23: Imajo »učitelji«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	5	25
Ne	9	45
Nimamo te dejavnosti	6	30

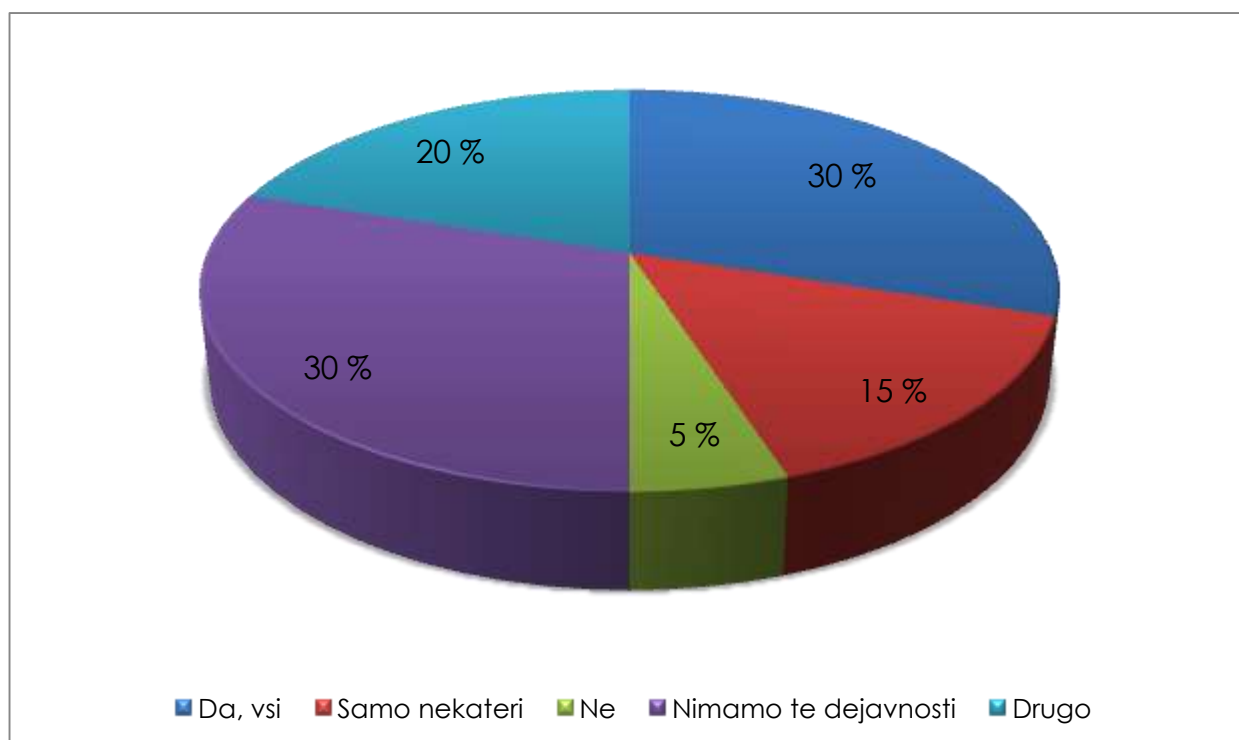
Graf 21: Imajo »učitelji«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja?

Tisti, ki izvajajo računalniško dejavnost, imajo svojega mentorja v 25 % iz Fakultete za zdravstvene vede Maribor, 45 % izvajalcev te dejavnosti pa nima svojega mentorja.

10. Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?

Tabela 24: Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da, vsi	6	30
Samo nekateri	3	15
Ne	1	5
Nimamo te dejavnosti	6	30
Drugo	4	20

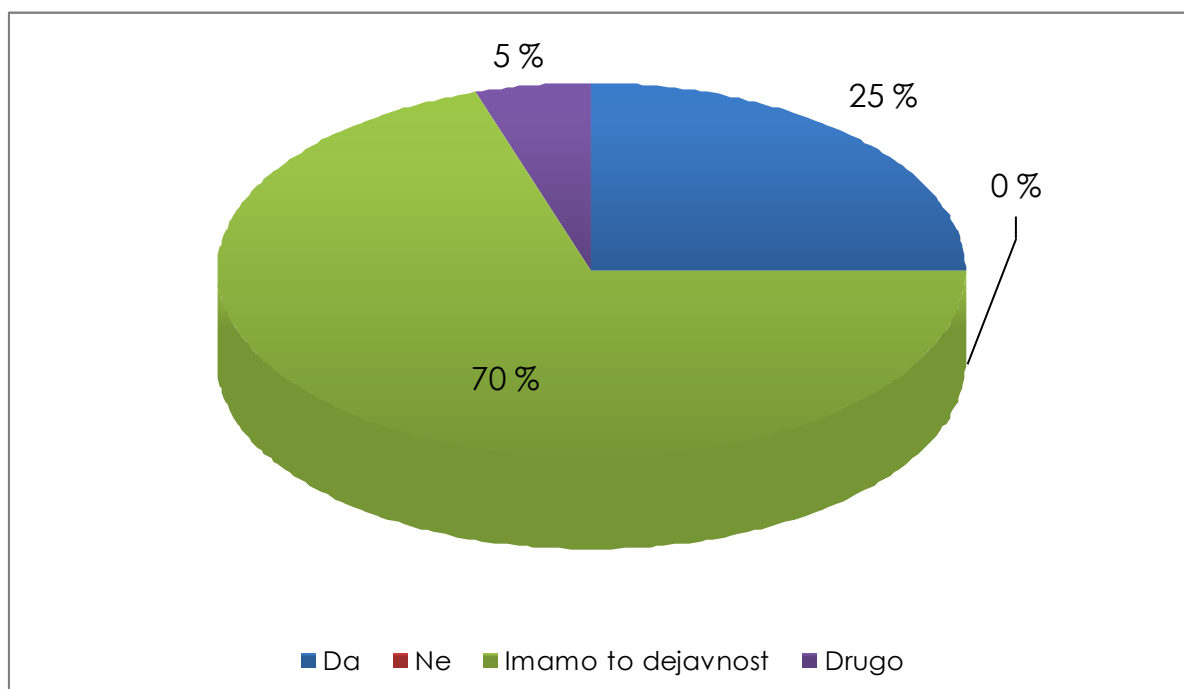
Graf 22: Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?

V 30 % domov imajo vsi stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, v 15 % domov pa imajo samo nekateri možnost dostopa do računalnika. Pod drugo pa so napisali, da tisti, ki želijo imajo dostop do računalnika (ga imajo v sobi, preko info točke v knjižnici, računalniški kotiček ali dostop do računalnikov, kateri so namenjeni samo njim).

11. Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?

Tabela 25: Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	5	25
Ne	0	0
Imamo to dejavnost	14	70
Drugo	1	5

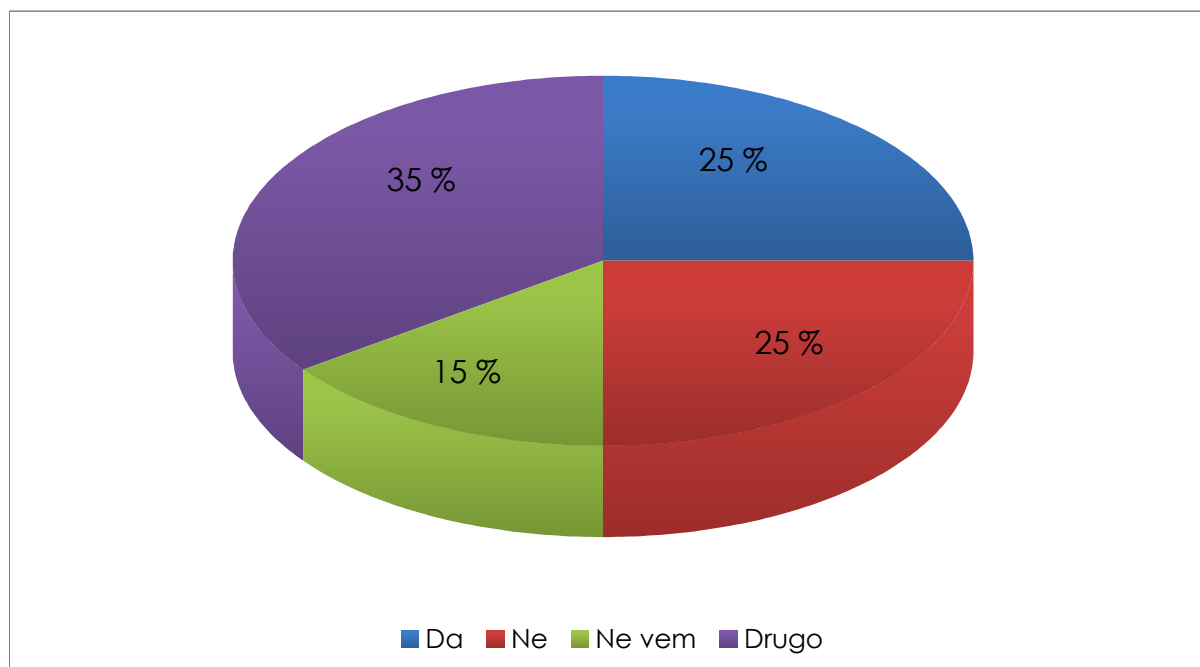
Graf 23: Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?

Od 6 domov, kjer ta dejavnost še ne poteka, jih 5 sedaj razmišlja o uvedbi računalniškega krožka, v enem domu pa so stanovalcem to dejavnost že ponudili, vendar ni bilo posebnega zanimanja.

12. Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?

Tabela 26: Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	5	25
Ne	5	25
Ne vem	3	15
Drugo	7	35

Graf 24: Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?

25 % vodstev domov meni, da ima današnja mladina več posluha do starejših, kot je to bilo včasih, enak odstotek pa meni ravno nasprotno. Pod drugo pa so napisali, da je različno, zelo odvisno od lokalnega razvoja in medsebojnih odnosov, da ima mladina še vedno veliko posluha za starejše, da se generacije ne spreminjajo in so mladostniki tako spoštljivi kot nespoštljivi, da je to odvisno od vzgoje in vrednot, ki so jih prejeli doma, ne moremo pa tega posploševati.

3.5 INTERVJUJI

Da smo dobile vpogled kako poteka računalniška dejavnost v Domu ob Savinji Celje, smo izvedle intervjuje z različnimi udeleženci, ki so neposredno ali posredno vključeni v to dejavnost.

3.5.1 INTERVJU Z BIVŠO UDELEŽENKO RAČUNALNIŠKEGA KROŽKA

Intervju z gospo, ki se je udeležila tega krožka v šolskem letu 2008/09 je bil posnet 16. 12. 2011 v sobi stanovalke. Za ta intervju smo se odločile, ker ima stanovalka v sobi računalnik in je tudi zelo komunikativna. Gospa je bila eno leto udeleženka računalniškega krožka.

1. Zakaj ste se odločili, da boste sodelovali pri tem projektu?

Da se več naučim, ker osnove imam, več pa ne.

2. Ste imeli na začetku kaj predhodnega znanja s področja računalništva in kje ste si ga pridobili?

Ja, doma. Sin me je naučil osnove. Kako računalnik vklopiš, izklopiš, pisanje besedil in shranjevanje podatkov.

3. Kdo vam je povedal za ta krožek?

Točno ne vem, mislim pa, da sem zvedela za to dejavnost na delovni terapiji.

4. Ali ste imeli kakšne težave s tem krožkom in kakšni so bili »učitelji«?

Ja, včasih me je malo mučil čas. Ker sem v postelji od 13. do 15. ure zaradi operacije, krožek pa je bil ob 14. uri. Prostovoljci pa so super predavali.

5. Bi svetovali drugim sostanovalcem, da se pridružijo temu krožku?

Da, seveda bi jim svetovala. Jim vsaj dolgčas ne bo.

6. Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja? Kaj točno?

Da, želela bi si nadgradnjo obstoječega znanja. Ne vem, kaj točno, ker nisem tako dobro seznanjena z znanjem o računalniku.

7. Bi bilo po vašem mnenju potrebno več sodelovanja med mladimi in starejšimi in na kakšen način?

Ja, bilo bi potrebno več sodelovanja. Kolikor opazujem je premalo osebja, starejših pa veliko, ki potrebujejo pomoč. Za konkreten primer ne vem, ampak jaz bi rabila pomoč pri pisanju kartic, ker ne morem dati kartice v kuverto in jo zalepiti, pomoč bi rabila tudi pri pisanju naslovov. Rada bi si pospravila tudi mape, rabila pa bi tudi predvsem kakšne pogovore oz. družbo.

8. Kaj vam pomeni računalnik in kaj vse delate z njim?

Računalnik mi zapolni čas, da mi ni dolgčas. Računalnik uporabljam za pisanje prijateljem, in jih na tak način spodbujam.

9. Imate v sobi splet?

Ne, imam samo računalnik in tiskalnik.

3.5.2 INTERVJU Z GOSPODOM IVANOM VIDMARJEM

Intervju z g. Ivanom Vidmarjem je bil posnet 16. 12. 2011 v sobi stanovalca. Za ta intervju smo se odločile, ker se je gospod računalniškega krožka udeleževal kar štiri leta, od šolskega leta 2006/07 do šolskega leta 2009/10.

1. Zakaj ste se odločili, da boste sodelovali pri tem projektu?

Za ta projekt sem se odločil zaradi možganske kapi, ki me je prizadela. Računalnik mi pomaga razmišljati oz. trenirati moje možgane.

2. Kdo vam je povedal za ta krožek?

Delovna terapevtka.

3. Ste imeli na začetku kaj predhodnega znanja s področja računalništva in kje ste si ga pridobili?

Ne, nisem imel predhodnega znanja.

4. Kaj ste se naučili na tem krožku?

Kako ravnati s tipkovnico, miško, iskati spletne strani, kako se računalnik vklopi in izklopi, naučili smo se osnovnih stvari.

5. Ali ste imeli kakšne težave s tem krožkom?

Da, imel sem težave z računalnikom, zaradi desne roke, ker jo imam poškodovano zaradi kapi in je nisem mogel uporabljati tako, kot če bi bila zdrava. Seveda so kriva tudi leta.

6. Bi svetovali drugim stanovalcem, da se pridružijo temu krožku?

Da, svetoval bi jim, da se prijavijo, ker je to pozitivno.

7. Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja in na kakšen način?

Za nadgradnjo nimam interesa, ker dobivam veliko obiskov in bi imel zelo malo časa za računalnik, zelo sem pa tudi utrujen po delu z računalnikom.

8. Na kakšen način bi morali mladi in starejši sodelovati med seboj?

Mi tukaj smo starejši, mi delamo vse počasneje. Mladi pa bi radi naredili vse bolj hitro, ko jih je več, se med seboj pogovarjajo in jim težko sledim.

9. Imate letos kakšne prostovoljce?

Ne.

10. Kaj vam pomeni računalnik?

Zdaj mi ne pomeni nič, takrat pa sem malo več pričakoval, tudi zanimanja nisem imel veliko. Vsa snov je šla prehitro zame, kajti doživel sem kap in zelo težko najdem besede oz. razmišljam.

11. Kdaj bi vam najbolj ustrezal čas krožka?

Najbolj bi mi ustrezalo dopoldne, ker popoldne dobim obiske.

12. Ko ste obiskovali krožek, vam je bilo zanimivo?

Najbolj mi ni bilo zanimivo, ker je šlo vse prehitro.

13. Bi imeli v sobi računalnik?

Ne.

14. Če bi imeli možnost dostopa do interneta, bi drugim pošiljali sporočila?

Ne.

Slika 6: Intervjuvanje g. Ivana Vidmarja

3.5.3 INTERVJU Z GOSPODOM TOMAŽEM KONČANOM

Intervju z g. Tomažem Končanom je bil posnet 19. 12. 2011 na II. osnovni šoli Celje. Za ta intervju smo se odločile, ker je koordinator računalniške dejavnosti.

1. Kakšen se vam zdi ta projekt, ki ga izvajate?

Zdi se mi vedno lepši, namreč učenci, ko so začeli ta projekt so se v prvi fazi tega projekta udeležili zaradi točk, ki so jih dobili za vpis, predvsem za zdravstveno šolo in gimnazijo. Ampak sčasoma je vse to preraslo v pristno prostovoljno delo, ki ga opravljajo pristno in prostovoljno.

2. Kakšen je odziv učencev in po kakšnem ključu jih izbirate?

Ključa za izbiro učencev nimamo, razen obvestila, da poteka to prostovoljno delo, saj se učenci sami prijavijo, namreč so zelo zainteresirani. Letos je bil primer, ko smo morali zavrnilo 15 osmošolcev, ker damo prednost devetošolcem.

3. So imeli učenci pri izvajanju dela kakšne težave in kako ste jim pomagali?

Težava se je pojavila na relaciji, ko učenec/ka ni našla povezave s stanovalci doma. Na začetku jim je bilo nekoliko nerodno, ker si nihče ni upal tega povedati, zdaj pa smo že toliko odkriti, da se težave povedo in jih skušamo rešiti čim hitreje. S samimi računalniškimi delavnicami pa skoraj nikoli ni bilo problemov, kvečjemu je bilo še večje povpraševanja po tem, da bi učenci dlje časa delali.

4. Na kakšen način spodbujate učence k opravljanju prostovoljnega dela?

Pri prejšnjem vprašanju sem že nakazal, da nam tega ni treba več delati. Lani smo prvič začeli tudi učence nagrajevati in dajati priznanja za njihov trud.

5. Menite, da bi bilo potrebno na tem področju narediti nadgradnjo in kakšna bi le-ta bila?

Na tem nivoju zelo težko rečem, če bi bilo tega manj, bi verjetno iskali rešitve, kako pridobiti več ur. Tako pa imamo zdaj problem, da ne moremo vseh učencev v določenem letu spraviti v Dom ob Savinji. Nadgradnja pa bi bila verjetno v tem smislu, da bi jih že prej pripravili, ker marsikdo ne ve, kakšno je življenje starejših ljudi. Marsikomu se tukaj odprejo nova obzorja v svet starejših, jih tudi spoznajo in spoznajo tudi njihov način življenja.

6. Kakšne so vaše povratne informacije tega projekta?

V glavnem pozitivne, sploh iz tega računalniškega projekta tudi ni bilo nikoli nobenega problema. Pravzaprav je bila želja, da bi se še večkrat izvajala ta dejavnost, bilo bi potrebno imeti več računalnikov, torej smo na pravi poti. Kar se pa tiče dela, ko se učenci družijo s stanovalci, so poleg pozitivnih izkušenj tudi negativne, ki pa smo jih uredili tako, da smo učence zamenjali. Vsekakor pa moramo takoj odreagirati, da ne pride do kakšnih zapletov.

3.5.4 INTERVJU Z GOSPODOM IGORJEM TOPOLETOM

Intervju z g. Igorjem Topoletom je bil posnet 19. 12. 2011 na II. osnovni šoli Celje. Za ta intervju smo se odločile, ker je gospod na omenjeni šoli ravnatelj in nas je zanimalo, kako so prišli na to idejo za ta projekt in kako so se povezali z Domom ob Savinji Celje.

1. Ali je ta dejavnost projekt ali krožek?

To ni krožek ne projekt, to je nekakšna dejavnost, ki je ne opredeljujemo posebej. Ga. Petanova kot svetovalna delavka pozna otroke še po drugi plati in pa g. Kočan, ki je računalničar, jim je povedal, kaj morajo naučiti stanovalce v Domu ob Savinji. Da jih ne bi slučajno učenci "napadli", ker mladi znajo strahovito veliko in bi po nepotrebem pokazali preveč, kar pa bi bil velik napor za stanovalce. Najprej smo morali učencem pomagati, nato so lahko začeli sami pomagati stanovalcem. Enkrat so učenci pripravili tudi majhen test, ki pa so ga stanovalci vzeli zelo resno in so zato prosili direktorico, da jim odpre računalnico za kakšno uro več. Fantje so jim tudi naredili priznanja, na koncu, ko so jih dobili, so bili vsi zelo ganjeni, nekateri so celo jokali.

2. Kako ste dobili idejo za ta projekt in kdaj ste jo začeli izvajati?

Idejo so pravzaprav nakazali čisto sami učenci, saj so eno leto poleg ocen za vpis v srednjo šolo bile potrebne še točke, ki so jih dobili s humanitarnim delom. Seveda sem se strinjal in takoj poklical direktorico, ki je to tudi odobrila. Mislim, da smo ga začeli izvajati pred 6 oz. 7 leti.

3. Kako ste se povezali z Domom ob Savinji Celje?

Čisto slučajno poznam direktorico.

4. Na kakšen način izbirate učence in kako ste z njimi zadovoljni?

Kot je že g. Kočan povedal gre dober glas iz generacije v generacijo. Po navadi imamo težavo koga izločiti, ampak izločimo osmošolce, ki bodo seveda prišli drugo leto na vrsto.

5. Menite, da bi bilo potrebno več takšnega sodelovanja med učenci in starejšo generacijo in na kakšen način?

Absolutno. Smo že v stiku, in sicer jutri pridejo predsednik mestne četrti Slavko Šlander, g. Alojz Melavc, in šef njihovih upokojencev g. Jože Žnidaršič na sestanek zaradi ideje druženja z mladimi oz. da se povežejo in počutijo koristne.

6. Ali ste imeli kakšne težave in kako ste jih rešili?

Mislim, da ni bilo prav nobenih težav. Na začetku smo domu pomagali s tem, da smo jim pripeljali računalnike.

7. Imate kakšne povratne informacije s tega krožka in kakšne so le-te?

V lanskem in letošnjem šolskem letu smo na koncu sklicali sestanek in jim povedali, kako plemenito delo so delali in se tudi zahvalili z majhno pogostitvijo, ki je potekala na šoli. En učenec je bil tudi proglašen za prostovoljca leta in smo tudi zelo ponosni na njega. Vsem pa seveda čestitam, ker so opravili tako plemenito oz. dobrosrčno delo.

8. Ali ste vzpostavili stike s kakšnim drugim domom?

Poznam najbližji dom v tej okolici, in to je dom pri Sv. Jožefu, ki je zelo lep. Ampak naša šola je zelo oddaljena od tega doma, mislim, da je preveč daleč ta dom, zato smo torej povezani z Domom ob Savinji. Sem pa prepričan, da bi naši učenci z veseljem sodelovali tudi tam, ampak je po mojem mnenju predaletč in bi bile težave s prevozom.

9. Ste priznanja ob zaključku krožka podeljevali vsako leto?

Da. Mislim, da sta Alex in Kemal prva naredila priznanja za njih.

Slika 7: Po končanem intervjuju na II. osnovni šoli Celje

3.5.5 INTERVJU Z GOSPO MATEJO ŠKRINJAR

Intervju z go. Matejo Škrinjar je bil posnet 13. 1. 2012 v Domu ob Savinji Celje. Za ta intervju smo se odločile, ker je gospa koordinatorica prostovoljnega dela v omenjenem domu.

1. Kakšen se vam zdi ta projekt, ki ga izvajate?

Zdi se mi zelo dober projekt, saj naši stanovalci zelo uživajo v njem. Sicer je bilo pred leti več povpraševanja po tem, zdaj se je pa to zmanjšalo. Letos sta se dve gospe temu projektu tudi priključili. So generacija, ki računalnikov niso oz. jih ne poznajo, medtem ko drugi dobro vedo, kaj delati z njim.

2. Ali je kakšna posebnost zaradi upada povpraševanja?

Ne. Takrat, ko sem jaz prišla, je že bil ta upad. Nikoli se tudi posebej glede tega nisem ukvarjala. Nekateri so nehali zaradi zdravstvenega stanja, nekateri pa pač zato, ker jim to ni ugajalo.

3. So učenci imeli pri izvajanju dela kakšne težave in kako ste jim pomagali?

Lani je bila ena težava. Stanovalci so imeli višja pričakovanja od izvajalcev oz. učencev. To pa smo rešili tako, da smo se v enem od popoldnevov dobili in se konkretno pogovorili, kaj kdo pričakuje.

4. Menite, da bi bilo potrebno na tem področju narediti nadgradnjo in kakšna bi le-ta bila?

Stanovalci predvsem izražajo to, da bi dobili en svoj prostor in seveda to, da bi imel vsak svoj računalnik. In da bi vsak stanovalec imel svojega mentorja oz. učenca, ki bi ga učil.

5. Kakšne so vaše povratne informacije iz tega projekta in ali je možno, da bi imel vsak svoj računalnik ?

Stanovalce opazujem vedno in vidim, da so bolj zadovoljni, ker jih je začel njihov mentor poslušati in upoštevati njihove želje. Z vsakim je začel tudi bolj individualno sodelovati. Izvedba, da bi imel vsak udeleženec svoj računalnik, ni mogoča, zaradi pomanjkanja prostora in seveda denarja, ki ga ni.

6. Kako so s tem projektom zadovoljni stanovalci?

Ne vem. Verjetno, da ti, ki hodijo, so zadovoljni. Tisti, ki pa so nehali hoditi, pa jih je verjetno kaj mučilo, nikoli pa jih nisem spraševala zakaj.

7. Na kakšen način boste motivirali stanovalce, da se bodo udeležili tega krožka še naslednje leto?

Sicer o tem še nisem razmišljala. Ampak lahko bi jih vi motivirali. Mi jih po navadi povabimo z napovednikom in na oglasno desko obesimo vabilo, da so zelo zaželeni. Silimo pa jih nikoli ne.

8. Ali mislite, da jih s pohvalo, ki jo dobijo ob koncu, kaj motivirate?

Mogoče tudi to. Seveda jih zanima, kaj bo drugo leto oz. so radovedni. Motivirajo se malo bolj med seboj, saj zelo dobro komunicirajo. So zelo različni, kajti vsi imajo drugačno znanje o računalnikih.

9. Kakšen se vam zdi projekt v smislu medgeneracijskega sodelovanja?

Sigurno je pozitivno. Po mojem je to bolj pozitivno za mlade, kajti lahko se bolj približajo starejšim. Mladi lahko komunicirajo z njimi s pomočjo računalnika, nato se bosta tudi bolje spoznala in si tudi več zaupala.

10. Ali so dijaki iz drugih šol dobrodošli za izvajanje te dejavnosti?

Seveda, vsi so dobrodošli. Saj so stanovalci zelo raznoliki in rabili bi vsak svojega mentorja. Učili bi se lažje in tudi hitreje.

11. Ali razmišljate o kakšnih drugih projektih?

Trenutna prioriteta je demenca. Rabimo tudi kakšne ideje, da bi lahko razbremenili naš sistem. Seveda pa imamo veliko krožkov in projektov. Stanovalci tudi niso vedno prepričani, ali naj sodelujejo ali ne.

Slika 8: Intervjuvanje ge. Mateje Škrinjar

3.5.5 INTERVJU Z GOSPO BOJANO MAZIL ŠOLINC

Intervju z go. Bojano Mazil Šolinc je bil posnet 20. 1. 2012 v Domu ob Savinji Celje. Za ta intervju smo se odločile, ker je gospa direktorica omenjenega doma.

1. Kako ste prišli na idejo za ta projekt in kako se vam je sprva zdela ta ideja ?

Pri nas je način takšen, da naši stanovalci dajejo svoje ideje in kar nekaj skupin je nastalo na njihovo pobudo. Sama se ne spomnim točno, ali je bila to pobuda nas, stanovalcev ali koga drugega. Mislim pa, da je učenec iz osnovne šole dal pobudo in je zbral nekaj prijateljev za to prostovoljno delo. Velikokrat se je tudi zadrževal tukaj, ker je njegova mama glavna sestra.

2. Kako ste se povezali z II. osnovno šolo Celje?

Praktično sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami vsak mesec prihaja k nam druga osnovna šola. V občini Celje je 10 osnovnih šol. Mi zelo podpiramo medgeneracijsko sodelovanje. Je pa res tudi to, da imamo zelo dobro lokacijo. Zato lahko sodelujemo z vsemi šolami.

3. Kako ste zadovoljni s tem projektom ?

Mi smo pravzaprav zadovoljni z vsemi projekti, ki jih jemljejo resno. To pomeni, da veš, kako so organizirani, kakšne so težave, ali sploh so. Vsak projekt nam je zelo pomemben in ga jemljemo zelo resno.

4. Ali ste bili zadovoljni z dijaki, ki so poučevali starejše ljudi in jim pomagali ?

Zelo. Moram reči, da so zelo povezani med seboj. Tudi jaz sem dobila pohvalo, ki so jih razdelili tudi stanovalcem. Nasploš smo zadovoljni z njimi.

5. So se med projektom pojavile kakšne težave in kako ste jih reševali oz. rešili ?

Ne, ni bilo nobenih težav, zelo pomembno je, da se zelo odkrito pogovorimo, kaj pomeni pomagati, kaj imamo na razpolago. Nekaj časa so se tudi učenci prihajali k meni pogovarjat o računalnikih. V bistvu je treba gledati na vsak evro, ker je recesija.

6. Ali razmišljate o nadgradnji te dejavnosti in na kakšen način?

Če bi bila kakšna pobuda, seveda, zakaj pa ne. Mi nikoli ne rečemo ne.

7. Če bi naša šola dala pobudo, bi jo sprejeli?

Seveda bi jo, mi ne zbiramo po šolah. V zadnjem času gledamo samo na to, da ni preveč obveznosti za stanovalce. Vsako leto imamo veliko prireditev, sploh v mesecu decembru. Stanovalci imajo tudi druge obveznosti, zato smo število prireditev zmanjšali. Torej v dnevih od božiča do novega leta nimamo prireditev, ker stanovalci dobijo obiske in imajo druge obveznosti. Zadnji teden v letu po navadi tudi izdamo časopis, ki vsebuje dogodke skozi vse leto.

8. Razmišljate, da bi imeli vsi, ki obiskujejo krožek svoj računalnik?

Ne.

9. Lahko stanovalcem omogočite internet?

Da, lahko jim omogočimo internet. Preuredili smo jim nadstropja in povsod napeljali tudi internet.

10. Ste že podali kdaj svojo idejo za kakšno novo dejavnost v domu?

Da. Enkrat sem jim predlagala, da vsako jutro berejo časopis, najprej je bilo zelo malo ljudi, ampak se število veča.

11. Ali direktorji domov med seboj sodelujete tudi z novimi idejami in zamislimi?

Ja, ideje si izmenjujemo občasno. Lepo je, da vsak svojo idejo pove. Enkrat na leto imajo svetovalne delavke sestanek prav na to temo. Mi smo se pa srečevali enkrat na mesec, ko sem bila v vlogi vodje, sedaj pa je to prevzela druga oseba in se srečujemo redkeje.

Slika 9: Intervjuvanje ge. Bojane Mazil Šolinc

3.5.6 INTERVJU Z GOSPODOM ALEXOM WIRTHOM IN KEMALOM EJUBOM

Intervju z g. Alexom Wirthom in g. Kemalom Ejubom je bil posnet v petek, 17. 2. 2012, v prostorih Srednje zdravstvene šole Celje. Za ta intervju smo se odločile, ker sta gospoda začela kot prostovoljca z računalniško dejavnostjo v Domu ob Savinji Celje.

1. Zakaj sta se odločila da bosta sodelovala pri tem projektu in kje sta dobila to idejo?

Nad to idejo naju je navdušil profesor za računalništvo g. Tomaž Končan v 8. razredu osnovne šole. Kakor sva začela nisva mogla končati. V naslednjih 5 letih se je oblikovala večja skupina, dobili pa smo tudi še dodatno opremo.

2. Sta imela na začetku kakšne težave in kako sta jih rešila?

Ja, imela sva težave. Največji problem je bil to, da je bilo premalo opreme. V Domu ob Savinji smo imeli samo en računalnik, prijavljeni pa so bili štirje stanovalci. Z raznimi prošnjami smo dobili nov računalnik, poleg tega pa je tudi II. OŠ darovala 3 rabljene računalnike. Bili so tudi težki časi, saj je bilo včasih na tečaju npr. 15 stanovalcev, ki pa so se morali menjavati zaradi manjšega števila računalnikov.

3. Kako sta aktivirala udeležene stanovalce?

Nekateri so bili že sami dosti aktivni, mogoče res lahko pohvalim, da so bili zelo pozitivni. Težave so predvsem imeli pri tem, da niso hoteli razumeti, da morajo začeti pri osnovah. Oni so hoteli že kar preiti na internet in vse druge nastavitve, vendar so spoznali, da morajo začeti z osnovami.

4. Kaj sta se naučila od stanovalcev?

Predvsem potrpežljivosti. In pa tudi kako naučiti druge znanja o računalnikih.

5. Menita, da bi se morala ta dejavnost še nadgraditi?

Mislím, da se je ta dejavnost že dosti nadgradila. Seveda se to stanje popravlja na boljše. Na primorskem pripravljamo tudi nove dejavnosti in seveda upamo na čim večje število udeležencev.

6. Kje pa poteka ta dejavnost na primorskem?

Nimamo še določenega prostora. Zdaj še zbiramo potrebna sredstva. Najverjetneje pa bo to potekalo v prostorih študentske organizacije.

7. Kako sta sodelovala med seboj in koliko časa?

Med seboj sva sodelovala odlično saj se poznavata že dolgo in sva seveda prijatelja. Na začetku sva imela vsak svojo muho, ampak sčasoma sva se začela dopolnjevati. Sodelovala pa sva skupaj 5 let.

8. Se spominjata kakšnega dogodka, ki se vama je močno vtisnil v spomin?

Najbolj se nama je vtisnil v spomin zaključek računalniškega krožka. Imeli smo posebno podelitev diplom, imeli smo tudi pogostitev.

Slika 10: Intervjuvanje g. Alexa Wirtha in g. Kemala Ejuba

3.6 PRIMERJAVA REZULTATOV

Pod vplivom sodobnih demografskih in družbenih sprememb postajajo medgeneracijski programi v svetu vse bolj pomembni, saj pomagajo krepiti stike, sodelovanje in sožitje med generacijami. Medgeneracijski programi se danes pojavljajo v raznolikih oblikah in v različnih institucijah, tudi v domovih za starejše.

V Domu ob Savinji Celje poteka veliko različnih oblik sodelovanja med starejšo in mlajšo generacijo. Ena od takšnih oblik medgeneracijskega sodelovanja poteka tudi na področju računalniške dejavnosti, v tem šolskem letu že 8 leto. Dom sodeluje z II. Osnovno šolo Celje, od koder prihajajo učenci prostovoljci. Anketirale smo vse udeležence, ki so se vsaj eno leto udeležili te dejavnosti.

Večina stanovalcev (46 %) se je računalniške dejavnosti udeležila zaradi veselja, nekateri pa so se udeležili zaradi radovednosti, kaj jim bo ta dejavnost prinesla, nekateri pa so se želeli priti do novih spoznanj oz. obnoviti osnove iz računalništva, saj so se z njim srečali že v svoji službi. Takšnih je bilo več med moškimi (57 %), ki so povedali, da so imeli precej znanja, preden so se udeležili te dejavnosti. Največ znanja o računalništvu so stanovalci pridobili na raznih tečajih ali pa so bili samouki.

Da poteka dobro sodelovanje med zaposlenimi in stanovalci v Domu ob Savinji Celje se vidi tudi po tem, kje so stanovalci dobili informacijo, da bo v domu potekala računalniška dejavnost. Največ (46 %) jih je odgovorilo, da so informacijo izvedeli v domu, nekateri so pod drugo natančno napisali, od koga so izvedeli to informacijo in sicer na recepciji ali pa so spremljali oglasno tablo.

Večina (85 %) stanovalcev je bilo zadovoljnih s terminom izpeljave krožka. Ta dejavnost vsa leta v domu poteka ob petkih popoldan. Samo dva stanovalca sta napisala, da jima ta termin ni ustrezal. Tudi iz intervjuja z udeleženko tega krožka je razvidno, da ji ta termin ni ustrezal, ker je to čas počitka po kosilu, gospa pa sama ne more vstati, saj je na invalidskem vozičku. Stanovalca, ki sta bila nezadovoljna s terminom izpeljave krožka bi rada, da bi se le-ta izvajal kasneje, po 15. uri, ker se takrat lahko človek spočije po kosilu.

Na vprašanje, kako sodelujejo stanovalci z učenci/dijaki jih je velika večina (77 %) odgovorilo, da zelo dobro. Takšnega mnenja je bilo več stanovalk (83 %) kot pa stanovalcev (71 %). To je verjetno posledica dejstva, da so bili njihovi „učitelji“ učenci oz. dijaki.

85 % stanovalcev so oz. še bodo svetovali ostalim v domu, da se naj udeležijo te dejavnosti. Nadgradnjo obstoječega znanja bi si želelo 61 % stanovalcev, med njimi več moških (72 %) kot žensk (50 %).

Možnost dostopa do računalnika ima samo 38 % stanovalcev v domu. Ker je bilo vprašanje široko zastavljeno, kje vse lahko pridejo do računalnika, ali imajo računalnik v sobi ali pa lahko do njega pridejo samo na računalniškem krožku se nam zdi ta odstotek malo nizek. Ker je sedaj čas razvoja računalniške tehnologije bi bilo pričakovati, da bi imeli stanovalci doma več lokacij dostopa do računalnikov. Po pogovoru z direktorico Doma ob Savinji Celje, go. Bojano Mazil Šolinc ne planirajo, da bi imeli udeleženci računalniškega krožka vsak svoj računalnik. Po pogovoru smo ugotovile, da takšnih potreb tudi ni, saj tisti stanovalci, ki živijo v starem delu doma (od koder prihaja večina stanovalcev na računalniški krožek) imajo sedaj, po obnovi njihovih prostorov tudi možnost priklopa na internet, vendar zanimanja za to ni. 69 % stanovalcev si želi imeti računalnik v svoji sobi, med njimi je več žensk (83 %) kot moških (57 %). Prav isti odstotek je bil tudi na vprašanje, če bi se priključili na internet, v kolikor bi imeli v sobi računalnik.

Iz anketnega vprašalnika in intervjujev je razvidno, da so bili udeleženci zadovoljni in so še vedno zadovoljni z izvajanjem te dejavnosti v domu.

Druga vzorčna skupina pa so bili direktorji domov po Sloveniji. Zanimalo nas je, kakšno stališče imajo do učenja osnov računalništva njihovih stanovalcev v njihovem domu, kje imajo to dejavnost že upeljano, tam kjer jo še pa nimajo pa nas je zanimalo ali bodo sedaj po izpolnitvi našega anketnega vprašalnika dali predlog za izvajanje te dejavnosti.

Zanimivo je, da smo nazaj dobili samo 20 izpolnjenih anketnih vprašalnikov, čeprav je domov v Sloveniji 96, karom smo naslovili tudi vprašalnike. Dopuščamo možnost nesodelovanja z nami zaradi nepravilnih spletnih naslovov preko katerih smo pošiljali vprašalnike ter v zadnjem času vse večjega anketiranja preko spleta, kar direktorjem domov pri obilici drugega dela zmanjkuje časa za reševanje anketnih vprašalnikov.

Pozitivno nas je presenetil podatek, da ima računalniško dejavnost že vpeljanih 65 % domov, ki so sodelovali v anketi. En direktor doma pa je napisal, da so to dejavnost že imeli v njihovem domu, vendar pa so jo ukinili zaradi nezainteresiranosti njihovih stanovalcev. Sodelujoči domovi imajo to dejavnost vpeljano največ 5 let. Če to primerjamo z Domom ob Savinji Cvelje je le-ta rekorder, saj za dejavnost tu že poteka osmo leto. Glede na število članov je udeležba različna in v enem od domov, kjer je število udeležencev največje znaša 28. Pri večini drugih domov je število udeležencev bistveno manjše in povprečno znaša do 10 stanovalcev, nekateri domovi pa to dejavnost izvajajo

individualno, saj računalniški krožek obiskuje samo en stanovalec. Seveda je to z vidika časovne izpeljave te dejavnosti zelo dobro, saj se lahko „učitelj“ prilagodi stanovalcu v zelo velikem odstotku.

V največjem odstotku (25 %) to dejavnost po domovih opravljajo zaposleni v domu, veliko domov pa sodeluje tudi z šolami, od koder prihajajo učenci/dijaki/študenti kot prostovoljci in učijo stanovalce osnov računalništva. To je po našem mnenju boljše, ker tako mladi prihajajo v domove kamor prinašajo pozitivno energijo, ideje in nasvete in tako tvorijo medgeneracijsko sodelovanje. Hkrati pa se lahko tudi veliko naučijo od stanovalcev, krepijo medsebojne vezi in se lahko, še preden se bodo zaposlili, naučijo potrpežljivosti, ki jo moramo imeti vsi čim več, če želimo dobro medsebojno sodelovati.

Da so začeli s to dejavnostjo v domovih je bil največkrat pobudnik sam direktor doma (30 %), pod drugo pa so napisali, da je bil to timski dogovor, kar pomeni, da so idejo izoblikovali različni zaposleni znotraj posameznega doma. To dejavnost so uvedli zato, da bi lahko njihovi stanovalci med drugim tudi kontaktirali z zunanjim svetom preko interneta, ki je v sedanjem času že zelo razvit in bi si tako stanovalci zapolnili svoj čas, hkrati pa bi bili tudi osveščeni o dogajanjih po svetu. Zelo pozitivno pa je, da so tudi sami stanovalci v dveh domovih (10 %) predlagali, da bi se ta dejavnost izvajala pri njih. Iz tega je razvidno, da želijo biti stanovalci čim dlje aktivni tudi na tem področju.

Z razliko od Doma ob Savinji Celje, kjer ta dejavnost poteka popoldan, ima večina domov to dejavnost organizirano v dopoldanskem času. Svoje stanovalce o izvedbi te dejavnosti obveščajo osebno ali pa preko oglasov v domu.

Da dobijo stanovalci ustno ali pisno pohvalo na koncu krožka ima dvojen pomen. Na eni strani pomeni pohvala priznanje za dobro delo, po drugi strani pa predstavlja motivacijo za nadaljno udeležbo. In če so stanovalci udeleženi takšnih ali drugačnih dejavnosti v domu to vpliva na njihovo počutje in tudi na zdravstveno stanje, ki je pri teh stanovalcih boljše kot pri stanovalcih, ki se zaprejo med štiri stene in tuhtajo, kaj bo z njimi.

Večina domov, kjer se računalniška dejavnost odvija, direktorji navajajo, da tisti, ki njihove stanovalce učijo nimajo svojega mentorja. V Domu ob Savinji Celje imajo učenci/dijaki svojega mentorja iz šole. To je dobro, saj se lahko, mogoče celo lažje kot v domu, pogovorijo o svojih težavah.

Zelo nas je razveselil podatek, da v vseh domovih, kjer še ta dejavnost ne poteka bodo sedaj razmislili o takšnem načinu medgeneracijskega sodelovanja. Sedaj smo prepričane, da bomo tudi z izdelavo te raziskovalne naloge posredno vplivale na počutje marsikaterega stanovalca v pozitivnem smislu besede.

4 ZAKLJUČNI DEL

4.1 UGOTOVITVE

V nadaljevanju sledijo ugotovitve na osnovi postavljenih hipotez. Hipoteze pa smo vrednotile na podlagi izpolnjenih anketnih vprašalnikov. Zastavile smo si štiri hipoteze, in sicer:

1. hipoteza: Več kot polovica stanovalcev Doma ob Savinji Celje se je odločila za računalniško dejavnost zaradi sodelovanja z zunanjim svetom.

Stanovalci so se udeležili računalniškega krožka zaradi veselja v 46 %, zaradi prostega časa in povezave z zunanjim svetom pa le v 8 %, zato ta hipoteza **ni potrjena**.

2. hipoteza: Več kot četrtnina anketiranih stanovalcev bi si želela nadgradnjo obstoječega znanja.

Nadgradnjo obstoječega znanja bi si stanovalci želeli v 61%, 31 % stanovalcev pa je zadovoljnih z obstoječim znanjem, medtem ko se jih 8 % ni moglo opredeliti na to vprašanje. Ker bi si nadgradnjo obstoječega znanja želelo več kot četrtnina stanovalcev, **je** hipoteza **potrjena**.

3. hipoteza: Več kot polovica sodelujočih domov ima že uvedeno računalniško dejavnost.

Računalniško dejavnost že izvaja 65 % domov, 5 % jih je že izvajalo v preteklosti, 30 % domov pa te dejavnosti še nima. Ker ima več kot polovica domov že uvedeno računalniško dejavnost, **je** hipoteza **potrjena**.

4. hipoteza: V več kot četrtini domov, ki sedaj nimajo te dejavnosti, bodo razmislili o takšnem medgeneracijskem sodelovanju.

V domovih, ki še nimajo uvedene računalniške dejavnosti, bodo o tej dejavnosti razmislili v 25 % oz. v 85 %, če odštejemo domove, kjer se ta dejavnost že odvija. Iz tega podatka je razvidno, da bodo v več kot četrtini domov, kjer še nimajo te dejavnosti, razmislili o njej, zato **je** hipoteza **potrjena**.

4.2 ZAKLJUČEK

Današnja družba postaja vse bolj »siva« in demografska slika kaže, da bo 21. stoletje stoletje starih ljudi. V neuravnoteženih razmerah, ki nas čakajo v naslednjih desetletjih, bo prav medgeneracijsko sožitje pogoj za preživetje družbe. Vse to zahteva večji poudarek na medsebojnih odnosih med generacijami in ponoven razmislek o našem odnosu do starosti in staranja.

Danes se že veliko govori o tem, kaj moramo in česa ne moremo narediti zaradi staranja prebivalstva. Prav je, da se temu pridruži še razmislek o tem, kaj pa je mogoče narediti prav zaradi staranja prebivalstva.

Programi in aktivnosti, ki povezujejo različne generacije, predstavljajo dobro pot za kvalitetnejše življenje v tretjem življenjskem obdobju. Ustvarjajo priložnosti za izmenjavo znanja in izkušenj med generacijami, ki je v današnjih družbenih razmerah nujno potrebna tako za mlade kot za starejše. Starejši ljudje težko dohajajo hitre spremembe na tehnološkem in družbenem področju, stik z mladimi pa jim omogoča, da sledijo sodobnim družbenim tokovom. Mlajši rodovi na drugi strani izgubljajo čut za zgodovino in s tem tudi istovetnost. Družba, ki zanemarija preteklost, tvega, da bo ponovila napake.

Medgeneracijsko učenje pa omogoča tudi premagovanje starostnih stereotipov in spodbuja sodelovanje ter medsebojno pomoč med generacijami. Zato ni presenetljivo, da lahko danes v svetu zasledimo naraščanje števila medgeneracijskih iniciativ. Tudi domovi za starejše so storili korak k temu. Toda potenciali za medgeneracijsko učenje v domovih za starejše kot tudi v širši družbi so še veliki in v precejšnji meri še neizrabljeni. Kaže, da smo šele na začetku poti. Tako pomembno je, da smo že spoznali, da človeštvo ne more biti brez starih ljudi, kot ne more biti drevo brez korenin. Zato je potrebno narediti vse, kar lahko, da ostanejo starejši čim bolj čili in zdravi, mladi pa pri tem bolj dovzetni za težave, ki pestijo starejšo generacijo. Če bomo poslušali drug drugega in se drug od drugega učili bomo naredili največ v medgeneracijskem sodelovanju.

5 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za udeležence računalniškega krožka

Priloga 2: Anketni vprašalnik za direktorja doma

Anketni vprašalnik za udeležence računalniškega krožka

Dijakinje Lea Sladnjak, Leja Grudnik in Sandra Gaber iz 1. D razreda Srednje zdravstvene šole Celje smo se z gospodom profesorjem Petrom Čepinom Tovornikom odločili za kratko anketo na temo Medgeneracijsko sodelovanje na področju računalništva. Prosimo, da jo izpolnite tako, da pri **vsakem vprašanju obkrožite samo en odgovor**. Za to anketo smo se odločili zato, ker bi radi ugotovili, koliko so starejši ljudje v Domu ob Savinji Celje seznanjeni z računalništvom.

Spol (okrožite): M Ž

1. Zakaj ste se odločili za to dejavnost?

- a) Zaradi prostega časa
- b) Zaradi povezave z zunanjim svetom
- c) Zaradi veselja
- d) Drugo(napišite): _____

2. Ali ste imeli kaj predhodnega znanja s področja računalništva?

- a) Popolnoma nič
- b) Zelo slabo znanje
- c) Precej znanja
- d) Drugo(napišite): _____

3. Kje ste pridobili predhodno znanje s področja računalništva?

- a) V šoli
- b) V službi
- c) Od sorodnikov
- d) Drugo(napišite): _____

4. Kdo vam je povedal za to dejavnost?

- a) Zaposleni v domu
- b) Sostanovalci
- c) Domači
- d) Drugo(napišite): _____

5. Se vam zdi čas izpeljave te dejavnosti primeren?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem
- d) Drugo(napišite): _____

6. Kdaj bi bilo po vašem mnenju najprimernejše izvajanje te dejavnosti?
- a) Dopoldne
 - b) Popoldne
 - c) Čas mi ustreza
 - d) Drugo(napišite): _____
7. Menite, da dobro sodelujete z dijaki oziroma tistimi, ki vas poučujejo?
- a) Zelo dobro
 - b) Lahko bi bilo bolje
 - c) Slabo
 - d) Drugo (napišite): _____
8. Bi svetovali ostalim stanovalcem, da se udeležijo te dejavnosti?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
 - d) Drugo(napišite): _____
9. Bi si želeli nadgradnjo obstoječega znanja?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
 - d) Drugo(napišite): _____
10. Imate možnost dostopa do računalnika, kjer stanujete?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
 - d) Drugo (napišite): _____
11. Bi želeli imeti računalnik v sobi?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
12. Če bi imeli v sobi računalnik, priključen na internet, bi le-tega uporabljali za sodelovanje z zunanjim svetom?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) To že počenjam
 - d) Drugo (napišite): _____

Anketni vprašalnik za direktorja doma

Dijakinje Lea Sladnjak, Leja Grudnik in Sandra Gaber iz 1. D razreda Srednje zdravstvene šole Celje smo se z gospodom profesorjem Petrom Čepinom Tovornikom odločili za kratki anketni vprašalnik na temo **Medgeneracijsko sodelovanje na področju računalništva v domovih upokoencev**. Za to raziskavo smo se odločili zato, da ugotovimo, ali starostnike zanima učenje računalništva in kdo jih uči. Prosimo, da anketni vprašalnik izpolnite tako, da pri **vsakem vprašanju obkrožite samo en odgovor**.

Dom upokoencev (napišite): _____

Spol (obkrožite): M Ž

1. Imate v vašem domu upokoencev organizirano računalniško dejavnost, koliko časa in koliko stanovalcev se je približno udeležuje?

- a) Da, koliko časa? (napišite): _____, število stanovalcev (napišite): _____
- b) Ne, vendar smo jo že imeli v preteklih letih
- c) Ne

2. Kdo izvaja to računalniško dejavnost?

- a) Zaposleni v domu, kdo (napišite): _____
- b) Učenci
- c) Dijaki
- d) Nimamo te dejavnosti
- e) Drugo (napišite): _____

3. Na pobudo koga ste se odločili za računalniško dejavnost?

- a) Na pobudo direktorja
- b) Na pobudo delovnega terapevta
- c) Na pobudo svojcev od stanovalcev
- d) Nimamo te dejavnosti
- e) Drugo (napišite): _____

4. Zakaj ste se odločili, da boste izpeljali to dejavnost v vašem domu?

- a) Da stanovalcem zapolnimo njihov čas
- b) Da se bodo stanovalci naučili kontaktirati z zunanjim svetom
- c) Zaradi želje samih stanovalcev
- d) Nimamo te dejavnosti
- e) Drugo(napišite): _____

5. Kdaj poteka ta dejavnost?
- Dopoldne med tednom
 - Popoldne med tednom
 - Med vikendom
 - Nimamo te dejavnosti
 - Drugo(napišite): _____
6. Na kakšen način seznanite svoje stanovalce o izvedbi računalniške dejavnosti?
- Osebno
 - Preko oglasov v domu
 - Preko domačih
 - Nimamo te dejavnosti
 - Drugo(napišite): _____
7. Ali ste s katero ustanovo še posebej povezani za izpeljavo računalniške dejavnosti?
- Da (napišite s katero ustanovo): _____
 - Ne
 - Nimamo te dejavnosti
8. Kako stimulirate stanovalce, da se udeležujejo računalniške dejavnosti?
- S pisno pohvalo na koncu leta
 - Z ustno pohvalo
 - Z izletom
 - Nimamo te dejavnosti
 - Drugo (napišite): _____
9. Imajo »učiteljki«, ki izvajajo računalniško dejavnost, svojega mentorja?
- Da (napišite kdo je): _____
 - Ne
 - Nimamo te dejavnosti
10. Imajo stanovalci, ki se udeležujejo računalniškega krožka, možnost dostopa do računalnika, kjer stanujejo?
- Da, vsi
 - Samo nekateri
 - Ne
 - Nimamo te dejavnosti
 - Drugo (napišite): _____

11. Ali sedaj razmišljate o izvedbi takšne dejavnosti v vašem domu, v kolikor je ne izvajate?

- a) Da
- b) Ne
- c) Imamo to dejavnost
- d) Drugo (napišite): _____

12. Menite, da ima današnja mladina več posluha do starostnikov, kot je to bilo včasih?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem
- d) Drugo (napišite): _____

6 LITERATURA

1. Böstrom, A. K. (2002). Informal learning in a formal context: problematizing the concept of social capital in a contemporary Swedish context. *International Journal of Lifelong Education*, 2(5), 512.
2. Ejub, K. (2009). Prostovoljno delo – računalniški krožek. V: Letopis 2008/2009, Srednja zdravstvena šola Celje. Celje. 103.
3. Generation United. (2002). The benefits of intergenerational programs. (http://ipath.gu.org/documents/A0/Benefits_IG_Programs.pdf, pridobljeno 23. 11. 2011)
4. Ivanjšič, S. (1998). Prostovoljno delo srednješolcev II. Gimnazije Maribor v Domu upokojencev Danice Vogrinec Maribor. V: Kos Mikuš, A. (ur.). *Prostovoljno delo v šolstvu* (37-41). Ljubljana: Združenje Slovenska filantropija, 38.
5. Kaplan, M. S. (2002). Intergenerational programmes in Schools: Considerations of Form and Function. *Intergenerational Review of Education*, 48(5), 306.
6. Mali, J. (2009). Medgeneracijska solidarnost v obstoječih oblikah skrbi za stare ljudi. V: Tašner, V. (ur.). *Brez spopada: kultura, spolov, generacij* (244-256). Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
7. Meshel, D. S. in McGlynn, R. P. (2004). Intergenerational Contact, Attitudes, and Stereotypes of Adolescents and Older People. *Educational Gerontology*, 30, 457-479.
8. Pečjak, V. (2007). Psihologija staranja. Bled: Samozaložba, 172.
9. Ramovš, J. (2003). Kakovostna starost: socialna gerontologija in gerontagogika. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka, 313, 416.
10. Ramovš, J. (2007). Prostovoljski dnevnik pri osebni prostovoljskem delu z ljudmi in učenju lepega medcloveškega sožitja. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, 8, 15, 44, 45.
11. Sanchez, M. in Diaz, P. (2009). Components of an Intergenerational Programme. V: *Intergenerational Programmes Evaluation*, 7.
12. Underwood, H. L. in Dorfman, L.T. (2006). A View from the other Side: Elders' Reactions to Intergenerational Service-Learning. *Journal of Intergenerational Relationships*, 4(2), 43-60.

IZJAVA*

Mentor PETER ČEPIN TOVORNIK, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom **MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA V DOMU OB SAVINJI CELJE**, katere avtorice so: **SANDRA GABER, LEJA GRUDNIK, LEA SLADNJAK**

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Srednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 5. 3. 2012

Srednja zdravstvena šola Celje

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

* Pojasnilo

V skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja(-ice) in odgovorne osebe šole uvezati v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja(-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor(-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.